

SPOJENÁ ŠKOLA
Jarmočná 1, 992 80 Modrý Kameň
Stredná odborná škola obchodu a služieb

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Obchodný pracovník

**Študijný odbor
6442 K obchodný
pracovník v SDV**

Vypracované na základe štátneho vzdelávacieho programu pre skupinu odborov 62 Ekonomické vedy, 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I, II, ktorý schválilo Ministerstvo školstva Slovenskej republiky a v zmysle Dodatku č.7 s účinnosťou od 1. septembra 2021 začínajúc 1. ročníkom.

1 Úvodné identifikačné údaje	3
2 Ciele a poslanie školy	6
3 Vlastné zameranie školy a profil absolventa	10
3.1 Vlastné zameranie školy	10
3.2 Profil absolventa	12
3.3 Kompetencie absolventa	18
3.3.1 Kľúčové kompetencie	18
3.3.2 Odborné kompetencie	14
3.4 Základné údaje o štúdiu	14
3.5 Požiadavky na uchádzača o štúdium	15
3.6 Plánované aktivity školy	15
3.7 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy	17
3.8 Dlhodobé projekty	17
3.9 Medzinárodná spolupráca	18
3.10 Spolupráca so sociálnymi partnermi	18
4 Učebný plán	19
4.1 Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP	21
5 Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania	22
6 Podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu	23
6.1 Materiálno-technické a priestorové podmienky	23
6.2 Personálne podmienky	24
6.3 Organizačné podmienky	25
6.4 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní	26
7 Podmienky vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami	27
8 Vnútroštruktúrný systém kontroly a hodnotenia žiakov	31
8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov	32
9 Spôsob a podmienky priebehu ukončovania vzdelávania	37
10 Vnútroštruktúrný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy	42
11 Učebné osnovy	45
11.1 Učebné osnovy predmetov všeobecného vzdelávania	445
11.2 Učebné osnovy predmetov odborného vzdelávania	346

1 ÚVODNÉ IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

Názov a adresa školy	Spojená škola, Jarmočná 1, 992 80 Modrý Kameň organizačná zložka – Stredná odborná škola obchodu a služieb
Názov školského vzdelávacieho programu	Obchodný pracovník
Kód a názov ŠVP	62 Ekonomické vedy 63, 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I,II
Kód a názov študijného odboru	6442 K obchodný pracovník
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – 354
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	01.09.2020
Miesto vydania ŠkVP	Spojená škola, Jarmočná 1, 992 80 Modrý Kameň
Platnosť ŠkVP	01. september 2021 začínajúc prvým ročníkom

Kontakty pre komunikáciu so školou:

Titul, meno, priezvisko	Pracovná pozícia	Telefón	Fax	e-mail
Mgr. Mária Žišková	riaditeľka školy	047/4870271 kl.	0474870005	sekretariat@ssmk.sk
Mgr. Bibiana Heimlichová	zástupkyňa RŠ	047/4870271 kl.	0474870005	sekretariat@ssmk.sk
Ing. Renáta Nemčoková	zástupkyňa RŠ pre OV	047/4870271 kl.	0474870005	sekretariat@ssmk.sk
Ing. Nadežda Sedláčková	výchovná poradkyňa	047/4870271 kl.		

Zriaďovateľ:

Banskobystrický samosprávny kraj
Odbor školstva a telesnej kultúry
Námestie SNP 23
974 01 Banská Bystrica

Modrý Kameň, 01.09.2020

Mgr. Mária Žišková
riaditeľka školy

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01. 09. 2020	01.09.2022	
		- v zmysle Dodatku č.10, ktorým sa mení ŠVP pre odborné vzdelávanie a prípravu, skupiny odborov vzdelávania 62 Ekonomické vedy; 63,64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I,II evidenčné číslo 2021/9630:53-A2220 s účinnosťou od 1. 9. 2022 začínajúc prvým ročníkom boli aktualizované kľúčové kompetencie a vzdelávacie štandardy pre ekonomické vzdelávanie

2 CIELE A POSLANIE ŠKOLY

Poslaním Spojenej školy v Modrom Kameni je pripravovať odborníkov, ktorí sa uplatnia na trhu práce.

Víziou Spojenej školy v Modrom Kameni je byť školou, v ktorej každý zažíva pocit úspechu.

Uznávanými **hodnotami** našej školy sú:

1. *Ludskosť*
2. *Vzdelanie*
3. *Sloboda*

Tieto hodnoty sa vzájomne podmieňujú. Každá z nich predstavuje určitý súbor práv a povinností.

Ludskosť pre nás znamená:

- Mať úctu ku všetkým formám života.
- Každý má právo byť akceptovaný, nezáleží na rase, náboženstve, pohlaví, pôvode.
- Každý má právo na omyl.
- Každý má právo cítiť sa v škole bezpečne.

Vzdelanie pre nás znamená:

- Každý má právo na kvalitný vzdelávací proces.
- Každý má právo zvoliť si vlastnú vzdelávaciu cestu podľa možností školy.
- Žiak spoluzodpovedá za vlastné vzdelávanie, pristupuje k nemu aktívne.

Sloboda pre nás znamená:

- Každý má právo podieľať sa na tvorbe pravidiel školy.
- Všetci sú povinní rešpektovať pravidlá stanovené školou.
- Každý má právo na vlastný názor a jeho prejavenie v primeranej podobe.
- Nik nesmie svojím konaním ohrozovať a obmedzovať druhých.
- Každý musí rešpektovať ostatných ľudí, správať sa k nim úctivo.

Na základe analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce a analýzy práce školy sme identifikovali všetky pozitíva a negatíva školy, ktoré nám signalizovali, čo všetko máme zmeniť, čo ponechať tak, aby náš výchovno-vzdelávací proces mal stále vyššiu kvalitatívnu úroveň.

Silné stránky školy (STRENGTHS)	Slabé stránky školy (WEAKNESSES)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ odbornosť a kvalifikovanosť učiteľov ▪ kvalitné vybavenie pracovísk pomôckami, digitálnou technikou, moderným zariadením a IKT, využívanie interaktívnych tabúl vo vyučovaní, ▪ tvorba a využívanie vlastných výučbových materiálov, učebníc, metodických a pracovných listov ▪ prepájanie vyučovania s praxou, spolupráca so zamestnávateľmi sledovanie nových trendov, metodík vyučovania ▪ účinný informačný systém školy ▪ poznávacie exkurzie ▪ výchovné poradenstvo, práca so žiakmi ŠVVP, školský podporný tím ▪ cvičné firmy a študentská firma ▪ variabilná ponuka vzdelávacích programov, celoživotného vzdelávania (nadstavba), SOK (systém overovania kvalifikácií) ▪ možnosť profilácie žiakov pomocou širokej ponuky krúžkov ▪ Erasmus, možnosť získať medzinárodné certifikáty ▪ nízke % nezamestnanosti našich absolventov ▪ finančné ohodnotenie výkonu žiakov nad rámec praxe ▪ multifunkčná športová hala s posilňovňou ▪ stravovanie vo vlastnej jedálni ▪ poskytovanie služieb verejnosti (stravovanie, stolárska dielňa, športoviská) ▪ kooperácia odborov v rámci školy ▪ spolupráca so základnými školami a ostatnými sociálnymi partnermi na regionálnej a medzinárodnej úrovni ▪ možnosti regiónu (besedy, odborné prednášky, exkurzie, výskum, história, umenie, poľovnícky a vinársky cestovný ruch) 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ vysoká zaťaženosť učiteľov (nárast administratívnych prác zamestnancov, štatistiky, tabuľky, kumulované funkcie...) ▪ chýbajúci internát ▪ nevyužívaný potenciál školského dvora ▪ rezervy v logistike ▪ zlé dopravné spojenie ▪ budovanie školského podporného tímu ▪ budovanie školskej komunity ▪ e -Twining ▪ výlety ▪ španielsky jazyk ▪ slabá aktivizácia žiakov a rodičov ▪ riziko vyhorenia pedagogických zamestnancov
Príležitosti (OPPORTUNITES)	Ohrozenia (THREATS)
<ul style="list-style-type: none"> ▪ zapájanie školy do externého testovania, digitalizácie škôl, tvorby digitálneho obsahu a elektronických testovacích nástrojov na národnej úrovni ▪ možnosť mimorozpočtového financovania školy prostredníctvom vyhlasovaných výziev a grantov na projekty ▪ budovať spoluprácu s novými sociálnymi partnermi ▪ budovanie a propagovanie e-learningového vzdelávania na celoslovenskej úrovni 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ zlá finančná situácia v školstve, pretrvávajúci nedostatok finančných prostriedkov, nízky normatív na žiaka, nízke morálne hodnotenie učiteľa v spoločnosti ▪ nárast sociálno-patologických javov, problémov v správaní a extrémizmu, či zdravotných problémov obyvateľstva ▪ stúpajúca migrácia obyvateľstva z regiónu ▪ limitovanie počtov žiakov na učebné odbory ▪ klesajúca úroveň základných kompetencií žiakov prichádzajúcich zo ZŠ ▪ inflácia

<ul style="list-style-type: none"> ▪ možnosť získavania financií z projektov EÚ a iných mimorozpočtových zdrojov 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ nedostatok mladých kvalifikovaných potenciálnych uchádzačov o učiteľskú profesiu ▪ nevýhodná poloha školy
---	--

Ciele výchovy a vzdelávania v našom školskom vzdelávacom programe pre študijný odbor 6442 K obchodný pracovník vychádzajú z cieľov stanovených v Zákone o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a Štátnom vzdelávacom programe pre skupinu štvorročných študijných odborov 62 Ekonomické vedy, 63,64 Ekonomika, organizácia, obchod a služby I, II ako aj z platných zákonov, pedagogicko - organizačných pokynov a interných nariadení. Cieľom školského vzdelávacieho programu je príprava žiakov na úspešný a zmysluplný osobný, občiansky a pracovný život, lepšie uplatnenie našich absolventov na trhu práce a schopnosť prispôbovať sa zmenám na trhu práce v rámci celoživotného vzdelávania.

Naša škola má nielen vzdelávať, ale aj vychovávať. Naše ciele v systéme výchovy a vzdelávania spočívajú v cieľavedomom a systematickom rozvoji poznávacích schopností, emocionálnej zrelosti žiaka, motivácie k sústavnému zdokonaľovaniu sa, prosocionálneho správania, etiky, sebaregulácie ako vyjadrenia schopnosti prevziať zodpovednosť za seba a svoj rozvoj a tvorivosť.

Cieľom výchovy a vzdelávania je umožniť žiakovi:

- a) získať kompetencie, a to najmä v oblasti komunikačných schopností, ústnych a písomných spôsobilostí, využívania informačno-komunikačných technológií, komunikácie v štátnom jazyku a cudzom jazyku, matematickej gramotnosti a kompetencie v oblasti prírodných vied a technológií, k celoživotnému učeniu, sociálne a občianske kompetencie, podnikateľské schopnosti a kultúrne kompetencie,
- b) ovládať jeden cudzí jazyk a vedieť ho používať,
- c) naučiť sa správne identifikovať a analyzovať problémy a navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,
- d) rozvíjať manuálne zručnosti, tvorivé, umelecké psychomotorické schopnosti,
- e) posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám, k materinskému a štátnemu jazyku,
- f) získať a posilňovať úctu k ľudským právam a základným slobodám a zásadám ustanoveným v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd,
- g) pripraviť sa na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnostnými a etnickými skupinami,
- h) naučiť sa rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- i) naučiť sa kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie, rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- j) získať všetky informácie o právach dieťaťa a spôsobilosť na ich uplatňovanie.

Ciele výchovy a vzdelávania orientované na vytváranie predpokladov celoživotného vzdelávania sú zamerané na:

- Posilnenie výchovnej funkcie školy so zámerom:
  - umožniť všetkým žiakom prístup ku kvalitnému záujmovému vzdelávaniu a voľnočasovým aktivitám, najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia ako formy prevencie sociálno-patologických javov a podchytenia nadaných a talentovaných jedincov,
  - vytvárať motiváciu k učeniu, ktorá žiakom umožní pokračovať nielen v ďalšom vzdelávaní, ale aj v kultivovaní a rozvoji vlastnej osobnosti,
  - podporovať špecifické záujmy, schopností a nadania žiakov,
  - formovať ucelený názor na svet a vzťah k životnému prostrediu,

- vytvárať vzťah k základným ľudským hodnotám ako je úcta a dôvera, sloboda a zodpovednosť, spolupráca a kooperácia, komunikácia a tolerancia,
- poskytovať čo najväčšie množstvo príležitostí, podnetov a možností v oblasti záujmovej činnosti,
- poskytovať pre žiakov a širokú verejnosť ponuku športových a vzdelávacích služieb vo voľnom čase,

➤ **Realizáciu stratégie rozvoja školy** s dôrazom na:

a) prípravu a tvorbu vlastných školských vzdelávacích programov s cieľom:

- uplatňovať nové metódy a formy vyučovania zavádzaním aktívneho učenia, realizáciou medzipredmetovej integrácie, propagáciou a zavádzaním projektového a programového vyučovania,
- zabezpečiť kvalitné vyučovanie cudzieho jazyka dobudovaním jazykových laboratórií pre NEJ, ANJ získania kvalifikovaných učiteľov pre výučbu cudzích jazykov a zabezpečením dostupných podmienok pre výučbu cudzieho jazyka v zahraničí najmä žiakom zo sociálne znevýhodneného prostredia formou štipendií pridelovaných MŠ,
- skvalitniť výučbu informačných a komunikačných technológií zabezpečením reorganizáciou odborného laboratória, doplnením kvalitnými PC, softwarového vybavenia, podporovaním ďalšieho vzdelávania učiteľov v oblasti IKT,
- zohľadniť potreby a individuálne možnosti žiakov pri dosahovaní cieľov v novom študijnom odbore,
- zabezpečiť variabilitu a individualizáciu výučby,
- rozvíjať špecifické záujmy žiakov,
- vytvárať priaznivé sociálne, emocionálne a pracovne prostredie v teoretickom a praktickom vyučovaní,
- zavádzať progresívne zmeny v hodnotení žiakov realizáciou priebežnej diagnostiky,
- zachovávať prirodzené heterogénne skupiny vo vzdelávaní.

b) posilnenie úlohy a motivácie učiteľov, ich profesijný a osobný rozvoj s cieľom:

- rozvíjať a posilňovať kvalitný pedagogický zbor jeho stabilizáciou,
- podporovať a zabezpečovať ďalší odborný rozvoj a vzdelávanie učiteľov,
- rozvíjať hodnotenie a sebahodnotenie vlastnej práce a dosiahnutých výsledkov,
- udržiavať pre pedagogický kolektív pracovné prostredie založené na vzájomnej úcte, tolerancii, zdvorilosti a dôvere.

c) podporu talentu, osobnosti a záujmu každého žiaka s cieľom:

- rozvíjať edukačný proces na báze skvalitňovania vzťahov medzi učiteľom - žiakom – rodičom,
- rozvíjať tímovú spoluprácu medzi žiakmi budovaním prostredia tolerance a radosti z úspechov,
- vytvárať prostredie školy založené na tvorivo-humánnom a poznatkovo-hodnotovom prístupe vzdelávaniu s dôrazom na aktivitu a slobodu osobnosti žiaka,
- odstraňovať prejavy šikanovania, diskriminácie, násillia, xenofóbie, rasizmu a intolerancie v súlade s Chartou základných ľudských práv a slobôd,
- viesť žiakov k zmysluplnej komunikácii a vyjadreniu svojho názoru,
- zapájať sa do projektov zameraných nielen na rozvoj školy, ale aj na osvojenie si takých vedomostí, zručností a kompetencií, ktoré žiakom prispievajú k ich uplatneniu sa na trhu práce na Slovensku a v krajinách Európskej únie a k motivácii pre celoživotné vzdelávanie sa,
- nadväzovať spoluprácu s rôznymi školami a podnikmi doma a v zahraničí,
- presadzovať zdravý životný štýl,
- vytvárať širokú ponuku športových, záujmových a voľno-časových aktivít,
- vytvárať fungujúci a motivačný systém merania výsledkov vzdelávania.

d) skvalitnenie spolupráce so sociálnymi partnermi, verejnosťou a ostatnými školami na princípe partnerstva s cieľom:

- zapojiť rodičov do procesu školy najmä v oblasti záujmového vzdelávania a voľnočasových aktivít,
- podporovať spoluprácu s rodičmi pri príprave a tvorbe školského vzdelávacieho programu,
- aktívne zapájať zamestnávateľov do tvorby školských vzdelávacích programov, rozvoja záujmového vzdelávania, skvalitňovania výchovno-vzdelávacieho procesu,
- spolupracovať so zriaďovateľom na koncepciách rozvoja odborného vzdelávania a prípravy a politiky zamestnanosti v okrese Veľký Krtíš,
- vytvárať spoluprácu so školami doma a v zahraničí a vymieňať si vzájomne skúsenosti a poznatky,
- rozvíjať spoluprácu s nadáciami, rôznymi organizáciami a účelovo zameranými útvarmi na zabezpečenie potrieb žiakov.

e) zlepšenie estetického prostredia budovy školy a najbližšieho okolia s cieľom:

- naďalej zlepšovať prostredie v triedach, odborných učebniach a spoločných priestoroch školy,
- zrekonštruovať špeciálnu odbornú učebňu pre praktickú prípravu žiakov v odbore čašník, servírka,
- upraviť vybrané triedy na rozšírenie doplnkových činností školy vzhľadom na realizáciu kurzov pre verejnosť, zabezpečenie školení a iných vzdelávacích akcií,
- využiť materiálo-technický a ľudský potenciál pre získanie doplnkových finančných zdrojov, reagovať na vypísané granty a projekty,
- pravidelne sa starať o úpravu okolia školy.

3 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY A PROFIL ABSOLVENTA

3.1 Vlastné zameranie školy

Spojená škola sa nachádza na začiatku malého mestečka Modrý Kameň. Toto mesto sa vyznačuje zaujímavou históriou a polohou. Na ploche 12 ha sa v chotári nachádza prírodná rezervácia Modrokamenská lesostep. Modrý Kameňom sa končí Krupinská vrchovina a stráňami vrchov vstupuje do peknej širokej lpeľskej kotliny. Hont si tu podáva ruky s Novohradom. Modrý Kameň sa nachádza 3 km od okresného mesta Veľký Krtíš. Nad mestom Modrý Kameň sú zrúcaniny stredovekého hradu a zámok, kde je Slovenské národné múzeum so stálymi expozíciami a v rámci Slovenska jedinou expozíciou Múzea bábkarských kultúr a hračiek. K aktivitám múzea patrí Bábkarský festival spojený s tvorivými dielňami a výstavou prác detí. Mestečko je známe aj jednou z najväčších gaštaníc na Slovensku. Každý rok sa tu konajú Gaštanové slávnosti, ktoré z roka na rok navštevuje čoraz viac turistov a návštevníkov. Mesto Modrý Kameň leží na hlavnej trase z okresného mesta Veľký Krtíš smerom do krajského mesta Banská Bystrica, čo dáva príležitosť rozvoju cestovnému ruchu a s ním spojených gastronomických služieb.

Spojená škola v Modrom Kameni vznikla 1. septembra 2004 spojením Stredného odborného učilišťa a Obchodnej akadémie, ktoré do tohto obdobia existovali vedľa seba samostatne. V školskom roku 2009/2010 sa podľa vyhlášky MŠ SR o stredných školách zo dňa 24. júna 2009 zrušili stredné odborné učilišťa a nahradili ich stredné odborné školy. Aby bola možná identifikácia podľa zamerania školy, požiadali sme o doplnenie názvu na Stredná odborná škola obchodu a služieb (SOŠOaS). Spojená škola v Modrom Kameni funguje s 2 organizačnými zložkami: Stredná odborná škola obchodu a služieb a Obchodná akadémia. Každá z organizačných zložiek má svoje špecifiká .

Naša škola je jedinou odbornou školou v okrese Veľký Krtíš, ktorá je zameraná na prípravu žiakov v oblastiach obchodu, marketingu a reklamy, spracovania dreva, stavebníctva a stravovacích služieb.

Zabezpečuje štúdium popri zamestnaní podľa platných pedagogických predpisov, plní úlohy rekvalifikačného centra a zabezpečuje rekvalifikácie občanov na profesie podľa učebných a študijných odborov zaradených v sieti školy. Zabezpečuje obchodnú a výrobnú činnosť súvisiacu s procesom vzdelávania a prevádzkovanie pracovísk odborného výcviku, podľa potrieb učebných a študijných odborov.

Škola je otvorenou inštitúciou pre rodičov, sociálnych partnerov a širokú verejnosť s ponukou rôznej vzdelávacej činnosti. Naším cieľom je výchova takých odborníkov, ktorí po osvojení celoživotného vzdelávania budú schopní splniť požiadavky doby a vyhovovať výzvam trhu práce.

Účelom Spojenej školy – Stredná odborná škola obchodu a služieb je poskytovanie všeobecného a odborného vzdelania na výkon povolania vo vyučovacom jazyku slovenskom aj na štúdium na vysokých školách.

Vzdelávací program konkretizuje požiadavky ŠVP na odborné vzdelávanie žiaka v odboroch príslušných do skupiny odborov 63 Ekonomika a organizácia, obchod a služby I a 64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby II. Ciele vzdelávania, ktoré sú vymedzené týmto vzdelávacím programom, smerujú do troch základných oblastí: rozvoj osobnosti žiaka, príprava pre život v občianskej spoločnosti a príprava na pracovné uplatnenie. Odborné vzdelávanie tejto skupiny odborov vytvára predpoklady pre získanie kompetencií potrebných pre uplatnenie v rôznych okruhoch pracovnej činnosti v oblasti ekonomiky, administratívy a podnikania; obchodu; prevádzkových a osobných služieb; cestovného ruchu, hotelierstva a gastronómie; beauty služieb a pre špecializáciu smerom ku konkrétnym povolaniam. Dôraz je položený na prípravu absolventa so všeobecno-vzdelávacím základom, s odbornými teoretickými a praktickými zručnosťami, ktoré bude vedieť aplikovať v praxi.

Vzdelávací program je rozvrhnutý tak, aby umožňoval vznik vzdelávacích programov, ktorých realizácia nepovedie iba k príprave úzko zameraných špecialistov v danej oblasti, ale k získaniu širšieho rozsahu kompetencií, ktoré umožnia absolventom hľadať a nachádzať zamestnanie v širšej oblasti trhu práce, prípadne umožní ich bezproblémovú rekvalifikáciu.

Vzdelávacia oblasť teoretické vzdelávanie vedie žiaka k získaniu základných poznatkov z makroekonómie a mikroekonómie, k porozumeniu vzťahov v trhovej ekonomike, podnikových činností, účtovníctva a daní, pracovnoprávných vzťahov a pod. Poskytuje žiakovi potrebné vedomosti zo základov podnikania a manažmentu, pripravuje ich aktívne rozhodovať o svojej profesijnej kariére a uplatniť sa na trhu práce, myslieť a konať ekonomicky a ekologicky, prispievať k dosahovaniu vyššej kvality svojej práce, služieb a výrobkov, dbať na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci. Umožní mu získať vedomosti z umenia rokovať s ľuďmi, vedieť s nimi nadviazať kontakt a správne s nimi komunikovať. Vzdelávacia oblasť vymedzuje obsah teoretickej prípravy pre kvalitný výkon povolania osvojenou technikou a technologickými postupmi v súlade s požiadavkami zákazníka, estetickými zásadami, modernými trendmi a novými vedeckými poznatkami. Poskytuje žiakovi vedomosti a zručnosti z oblasti používaných materiálov a surovín, o materiálovom a technickom zariadení a vybavení prevádzok.

Vo vzdelávacej oblasti praktická príprava si žiak osvojuje zručnosti a pracovné návyky potrebné pre výkon pracovných činností vo výrobných, obchodných, odbytových strediskách a strediskách služieb.

Teoretické vyučovanie a praktická príprava sa uskutočňuje podľa platných právnych predpisov a schválených ŠKVP. Pre žiakov so zdravotným znevýhodnením platia všetky ustanovenia uvedené v tomto štátnom vzdelávacom programe. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovujú vzdelávacie programy vypracované podľa druhu zdravotného znevýhodnenia.

Príprava v školskom vzdelávacom programe Obchodný pracovník v študijnom odbore 6442 K obchodný pracovník zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Teoretické vyučovanie je organizované v priestoroch školy a praktická príprava je organizovaná formou odborného výcviku v škole, na stredisku praktického vyučovania a priamo na pracoviskách zamestnávateľov. Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre úsek obsluhy so všeobecným prehľadom o celej oblasti obchodných služieb a so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Spojená škola v Modrom Kameni sa v študijnom odbore zapojila od školského roka 2021/2022 do systému duálneho vzdelávania podľa zákona 61/2015 o odbornom vzdelávaní a príprave v znení neskorších predpisov.

Záujem o duálne vzdelávanie je možné prejavíť už pri podávaní prihlášok na strednú školu, keď žiak odovzdáva prihlášku na strednú školu na základnej škole. K prihláške môže žiak priložiť potvrdenie o odbornom vzdelávaní a príprave v SDV pre účely prijímacieho konania, ktoré vydá žiakovi zamestnávateľ, s ktorým má škola uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní. Na webovom sídle školy stránke je zverejnená ponuka zamestnávateľov, s ktorými má škola uzatvorenú zmluvu o duálnom vzdelávaní. Žiaci môžu prejavíť svoj záujem o duálne vzdelávanie aj dodatočne – po prijatí na školu.

So žiakom a so zákonnými zástupcami neplnoletého žiaka, ktorý bol prijatý na štúdium na školu na základe výsledkov prijímacieho konania a ktorý sa zapísal na školu, môže zamestnávateľ uzatvoriť učebnú zmluvu. Praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania (SDV) je uskutočňované u zamestnávateľa, ktorý uzatvoril so žiakom učebnú zmluvu a vykonáva sa na základe zmluvy o duálnom vzdelávaní uzatvorenej medzi zamestnávateľom a školou. O výbere žiaka rozhoduje zamestnávateľ na základe vopred stanovených kritérií.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium, Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v odborných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilnenie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (umiestniť na chodbách schránku dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusií alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Aj keby boli vyučovacie metódy tie najlepšie, nemali by šancu na úspech bez pozitívnej motivácie žiakov, tzn. vnútorné potreby žiakov vykonávať konkrétnu činnosť sú tou najdôležitejšou oblasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Preto naša škola kladie veľký dôraz na motivačné činitele – zaraďovanie hier, súťaží, simulačných

a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (umiestnime na chodbách schránku dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

3.2 Profil absolventa

Absolvent štvorročného študijného odboru 6442 K obchodný pracovník v systéme duálneho vzdelávania po ukončení štúdia a úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava prvú kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania.

Absolvent je kvalifikovaný stredoškolsky vzdelaný pracovník so širokým odborným profilom a všeobecnovzdelávacím základom, schopný vykonávať odborné činnosti v obchodno-prevádzkových alebo vybraných technicko-hospodárskych funkciách prevádzkového charakteru. Je schopný vykonávať práce súvisiace s riadením a organizovaním obchodnej činnosti na strednej úrovni riadenia podľa podmienok a požiadaviek zamestnávateľov.

V oblasti odborných vedomostí absolvent vie aplikovať v zákonitosti fungovania ekonomiky v podmienkach voľného trhu. Má základné vedomosti z ekonomiky, marketingu, propagácie a reklamy, výskumu trhu, poskytovania služieb zákazníkom, odborných a poradenských služieb. Pozná jednotlivé druhy tovaru, zásady jeho predaja, ošetrovania, skladovania a propagácie. Ovláda zásady administratívnych prác v predajni, pozná príslušné predpisy o nákupe a predaji, reklamačný poriadok, zákon o ochrane spotrebiteľa a ostatné právne predpisy. Pozná kvalitu a hodnotenie tovaru, záručné doby, vplyvy pôsobiace na tovar vo sfére obehu a spotreby. Ovláda práce spojené s inventarizáciou. Má základné vedomosti z evidencie v jednoduchom a podvojnóm účtovníctve, daňovníctva, poisťovníctva a z hospodárskeho práva.

V oblasti odborných zručností absolvent študijného odboru ovláda práce spojené z objednávaním, prebierkou, uskladňovaním, ošetrovaním a prípravou tovaru na predaj. Vie aranžovať tovar v predajni, poskytovať odbornú poradenskú službu, ovláda zásady ponuky a vystavovania tovaru. Ovláda potrebné úkony a zručnosti spojené s praktickým predajom tovaru zákazníkom, cenníky, katalógy a potrebné počtové úkony, pokladničnú prácu pri využití výpočtovej techniky s dôrazom na rýchlosť a obtiažnosť v zložitých podmienkach predaja. Uplatňuje odborné zručnosti pri výkone účtovných operácií, vypracovaní ekonomických súvah a rozborov, uplatňovaní právnych predpisov a manažérskych zásad pre úspešné vedenie podniku. Vie zvládnuť práce pri manipulovaní s tovarom a obalovou technikou, samostatne viesť hospodárske písomnosti a evidenciu pri využití výpočtovej techniky, ovláda prácu na počítači, registračnú pokladnicu a inú techniku v obchode.

Pre kvalifikované vykonávanie uvedených činností musí mať absolvent nevyhnutne všeobecné vzdelanie, byť dostatočne adaptabilný, logicky mysliaci, schopný aplikovať získané vedomosti, schopnosti a zručnosti v podmienkach konkrétneho zamestnávateľa. Je schopný pracovať samostatne aj v tíme, sústavne sa vzdelávať štúdiom ďalšej odbornej literatúry a sledovať vývoj vo svojom odbore za finančnej i materiálnej podpory zamestnávateľa.

Absolvent vie používať racionálne metódy práce, získané vedomosti a zručnosti, cieľavedome, rozvážne a rozhodne konať v súlade s právnymi normami spoločnosti, zásadami vlastenectva, humanizmu a demokracie.

V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na krátkodobú pamäť, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Vysoké nároky sú dané aj na tvorivé a kreatívne myslenie žiakov, písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, kultivovanosť vystupovania a vzhľadu, istotu a pohotovosť vystupovania. Okrem sústredenosti, dobrej pamäti, trpezlivosti, presnosti, manuálnej zručnosti je dôležité rutinné zvládnutie výpočtovej techniky. Požiadavky sú kladené aj na analytické myslenie. Pri organizovaní a riadení práce zamestnancov sa vyžadujú dobré organizačné schopnosti a bezkonfliktnosť, ovládanie sa v kritických situáciách, samostatnosť, rozhodnosť a zodpovednosť.

Absolvent má uplatnenie v pracovných pozíciách riadiaceho stredného manažmentu ako vedúci oddelenia, vedúci prevádzky, obchodný zástupca u konkrétneho zamestnávateľa v oblasti obchodu. Je odborne pripravený aj súkromne podnikáť.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v jednom cudzom jazyku – anglickom alebo nemeckom, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Aktívne sa zapájajú do spoločnosti a svoje vedomosti a zručnosti priebežne aktualizujú. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Po ukončení štúdia získava absolvent výučný list a vysvedčenie o maturitnej skúške. Môže pokračovať v štúdiu pre absolventov štvorročných študijných odborov v rámci denného alebo diaľkového štúdia na úrovni ISCED 5. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať aj rôznymi vzdelávacími cestami na ISCED 4 prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom študijnom odbore.

Kompetenčný profil absolventa sme vytvorili na základe kompetencií uvedených v ŠVP a analýzy povolania v priamej spolupráci so zamestnávateľmi. Analýza povolania je súčasťou analytickej štúdie. Týmto má absolvent študijného odboru garantované získanie aktuálnych vedomostí, zručností a kompetencií v závislosti od potrieb zamestnávateľov.

3.3 Kompetencie absolventa

3.3.1 Kľúčové kompetencie platné od 01. 09. 2022

Tieto kľúčové kompetencie nahrádzajú všetky doteraz platné kľúčové kompetencie uvedené pri jednotlivých vyučovacích predmetoch a blokoch učiva v rámci odbornej praxe.

„Kľúčové kompetencie sú tie, ktoré potrebujú všetci ľudia na svoje osobné naplnenie a rozvoj, zamestnateľnosť, sociálne začlenenie, udržateľný životný štýl, úspešný život v spoločnosti, ktorá žije v mieri, pre riadenie života so zodpovedným prístupom ku zdraviu a aktívne občianstvo.

Všetky kľúčové kompetencie sa považujú za rovnako dôležité. Každá z nich prispieva k úspešnému životu v spoločnosti. Kompetencie možno využívať v mnohých rôznych súvislostiach a rozličných kombináciách. Prekrývajú sa a nadväzujú na seba; aspekty, ktoré sú podstatné v jednej oblasti, zvyčajne podporujú kompetencie aj v ďalšej oblasti.

V súlade s Odporúčaním rady z 22. mája 2018 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie má absolvent úplného stredného odborného vzdelávania v rámci teoretického a praktického vyučovania nadobudnúť schopnosť rozvíjať tieto kľúčové kompetencie v nasledujúcich opisoch:

a) Gramotnosť

je schopnosť identifikovať, pochopiť, tvoriť a interpretovať koncepty, pocity, fakty a názory ústnou aj písomnou formou pomocou vizuálnych, zvukových a digitálnych materiálov v rozličných odboroch a kontextoch. Zahŕňa schopnosť efektívne komunikovať a nadväzovať kontakty s ostatnými.

Absolvent (sa) dokáže:

- porozumieť akémukoľvek počutému vecnému textu, ktorého obsah, štýl a jazyk sú primerané jeho osobným a odborným záujmom;
- porozumieť obsahu a významu vecného textu (vrátane tabuliek, grafov, nákresov a schém), vyhľadať explicitne a implicitne vyjadrené informácie a spojiť ich do ucelenej informácie;
- identifikovať v texte logické, časové a príčinnno-následné súvislosti;
- uplatniť základy kritického čítania, t. j. vie vnímať väčšinu problémov nastolených textom a identifikuje explicitné chyby a protirečenia, ktoré sa v texte nachádzajú;
- vyjadriť súvislé a logicky usporiadané ústne prejavy s rôznym cieľom pre špecifické publikum na témy, ktoré sú blízke jeho osobným a odborným záujmom;
- sformulovať vlastný názor a pomocou argumentov ho obhájiť;
- bez prípravy začať, udržiavať a ukončiť komunikáciu na akúkoľvek jemu blízku všeobecnú a odbornú tému;
- aktívne zapojiť do diskusie, svoj prejav formuluje zrozumiteľne a pokojne; dokáže sa pohotovo zorientovať v komunikačnej situácii a jasne reagovať zrozumiteľnou odpoveďou alebo otázkou;
- dodržiavať zásady spoločenskej komunikácie, dokáže komunikačnej situácii vhodne prispôsobiť stratégiu, charakter a tón komunikácie;
- vytvoriť štruktúrovaný a kompozične zrozumiteľný text, ktorý mu je blízky témou alebo odbornosťou;
- pri tvorbe textu uplatniť logické, časové a príčinnno-následné súvislosti textu a požiadavky slovosledu v súlade s komunikačnou situáciou.

b) Viacjazyčnosť

je kompetencia, ktorá vymedzuje schopnosť používať rozličné jazyky na vhodnú a účinnú komunikáciu v primeranej škále spoločenských a kultúrnych súvislostí. Ide o schopnosti sprostredkovať informácie medzi rôznymi jazykmi a médiami. Pokiaľ je to vhodné, môže zahŕňať zachovanie a ďalší rozvoj kompetencií v materinskom jazyku, ako aj osvojenie si úradného jazyka (jazykov) danej krajiny.

Absolvent (sa) dokáže:

- pochopiť hlavné body jasnej štandardnej reči o známych veciach, s ktorými sa pravidelne stretáva vo svojom živote. Rozumie zmyslu mnohých rozhlasových alebo televíznych programov o aktuálnych udalostiach a témach osobného či odborného záujmu, keď je prejav relatívne pomalý a jasný;
- porozumieť textom, ktoré pozostávajú zo slovnej zásoby často používanej v každodennom živote alebo ktoré sa vzťahujú na jeho prácu;
- zvládnuť väčšinu situácií, ktoré sa môžu vyskytnúť počas cestovania v oblasti, kde sa hovorí daným cudzím jazykom. Dokáže nepripravený vstúpiť do konverzácie na témy, ktoré sú známe, ktoré ho osobne zaujímajú, alebo ktoré sa týkajú osobného každodenného života;
- spojiť slovné spojenia jednoduchým spôsobom tak, aby opísal skúsenosti a udalosti, vlastné sny, nádeje a ambície. Stručne dokáže uviesť dôvody a vysvetlenia názorov a plánov, vyrozprávať príbeh alebo zápletku knihy či filmu a opísať vlastné reakcie;
- napísať jednoduchý súvislý text na témy, ktoré sú mu známe alebo ho osobne zaujímajú, alebo napríklad aj e-maily opisujúce jeho skúsenosti a dojmy.

c) Matematická kompetencia a kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve matematická kompetencia

je schopnosť rozvíjať a používať matematické myslenie a porozumenie na riešenie rôznych problémov v každodenných situáciách. Kompetencia vo vede sa vzťahuje na schopnosť vysvetliť prírodné javy pomocou základných vedomostí a metodiky vrátane pozorovania a experimentovania s cieľom klásť otázky a odvodiť závery podložené dôkazmi. Kompetencie v technológii a inžinierstve sa chápu ako uplatňovanie daných vedomostí a metodiky ako odpovedí na vnímané ľudské túžby a potreby. Kompetencia vo vede, v technológii a inžinierstve zahŕňa porozumenie zmenám spôsobeným ľudskou činnosťou a zodpovednosti občana ako jednotlivca.

Absolvent (sa) dokáže:

- efektívne aplikovať matematické princípy a postupy v rámci svojho odboru;

- komunikovať v matematickom jazyku a používať vhodné pomôcky vrátane štatistických údajov a grafov;
- chápať vedu ako proces bádania rôznymi metódami vrátane pozorovania a riadených experimentov, logicky a racionálne myslieť pri overovaní hypotéz;
- aktívne zaujímať o etické otázky a podporu bezpečnosti a environmentálnej udržateľnosti, najmä pokiaľ ide o vedecko-technický pokrok v súvislosti s jednotlivcom, rodinou, komunitou a celosvetovými otázkami.

d) Digitálna kompetencia

zahŕňa sebaisté, kritické a zodpovedné využívanie digitálnych technológií na vzdelávanie, prácu a účasť na dianí v spoločnosti, ako aj interakciu s digitálnymi technológiami. Zahŕňa informačnú a dátovú gramotnosť, komunikáciu a spoluprácu, mediálnu gramotnosť, tvorbu digitálneho obsahu, bezpečnosť, otázky súvisiace s duševným vlastníctvom, riešenie problémov a kritické myslenie.

Absolvent (sa) dokáže:

- používať digitálne technológie na podporu svojho aktívneho občianstva a sociálneho začlenenia, spoluprácu s ostatnými a kreativnosť pri dosahovaní osobných, sociálnych alebo obchodných cieľov s uvedomením si príležitosti, obmedzení, vplyvov a rizík, ktoré predstavujú;
- kriticky pristupovať k platnosti, spoľahlivosti a vplyvu informácií a údajov dostupných vďaka digitálnym prostriedkom a poznať právne a etické zásady súvisiace s prácou s digitálnymi technológiami;
- chrániť informácie, obsah, údaje a digitálne identity, ako aj rozoznávať softvéry, zariadenia, umelú inteligenciu alebo roboty a efektívne s nimi pracovať;
- chápať všeobecné zásady, mechanizmy a logiku vyvíjajúcich sa digitálnych technológií a poznať základné funkcie a spôsoby použitia rôznych zariadení, softvérov a sietí.

e) Osobná a sociálna kompetencia a schopnosť učiť sa

je schopnosť uvažovať o vlastnej osobnosti, efektívne riadiť čas a informácie, konštruktívne spolupracovať s ostatnými a riadiť vlastné vzdelávanie a kariéru. Zahŕňa schopnosť zvládnuť zložité situácie, učiť sa, zachovať si fyzické aj duševné zdravie a dbať o svoje zdravie a viesť život zameraný na budúcnosť, byť empatický a zvládať konflikty v inkluzívnom a podporujúcom prostredí.

Absolvent (sa) dokáže:

- starať o svoj fyzický a duševný rozvoj, uvedomovať si dôsledky nezdravého životného štýlu a závislostí;
- kriticky uvažovať o svojich vlastných predsudkoch a stereotypoch a o tom, čo sa za nimi skrýva;
- preukázať istotu vo svojej schopnosti zvládnuť výzvy v živote;
- dôsledne dodržiavať svoje záväzky voči iným;
- pri práci podporovať druhých aj napriek rozdielnym názorom;
- identifikovať zdroje učenia sa, vybrať najspoľahlivejšie zdroje informácií alebo uskutočniť zodpovedný výber z existujúcich možností;
- dokáže použiť explicitné a definovateľné kritériá, princípy alebo hodnoty pri tvorbe úsudkov.

f) Občianska kompetencia

je schopnosť konať ako zodpovedný občan a v plnej miere sa zúčastňovať na občianskom a sociálnom živote, a to opierajúc sa o znalosť sociálnych, hospodárskych, právnych a politických konceptov a štruktúr, ako aj o chápanie celosvetového vývoja a udržateľnosti.

Absolvent (sa) dokáže:

- rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné názory v oblasti politiky a vierovyznania;
- vykonávať povinnosti aktívneho občana na miestnej, národnej alebo globálnej úrovni;
- porozumieť rôznym spôsobom, akými občania môžu ovplyvňovať politiku;
- kriticky uvažovať o vplyve propagandy na život jednotlivca, spoločnosti a vývoj súčasného sveta;
- dokáže zhodnotiť vplyv spoločnosti na svet prírody, napríklad z hľadiska rastu a vývoja populácie, spotreby prírodných zdrojov.

g) Kompetencia v oblasti kultúrneho povedomia a prejavu

zahŕňa chápanie a rešpektovanie toho, ako sa myšlienky a význam kreatívne vyjadrujú a šíria v rôznych kultúrach a prostredníctvom rôznych druhov umenia a iných kultúrnych foriem. Zahŕňa rozvoj a vyjadrovanie vlastných názorov a schopnosť identifikovať svoje miesto alebo úlohu v spoločnosti rôznymi spôsobmi a v rôznych kontextoch.

Absolvent (sa) dokáže:

- vyhľadávať možnosti spoznať iné kultúry s cieľom spoznať tradície a iný pohľad na svet;
- zaujať otvorený postoj a rešpekt k rôznorodosti kultúrneho prejavu, ako aj etický a zodpovedný prístup k intelektuálnemu a kultúrnemu vlastníctvu;
- poznať miestnu, národnú, regionálnu, európsku a globálnu kultúru a jej prejavy vrátane jazyka, dedičstva a tradícií či kultúrnych produktov a porozumieť tomu, ako sa tieto prejavy môžu navzájom ovplyvňovať a ako môžu ovplyvňovať názory jednotlivca.

Absolvent študijného odboru 6324 M manažment regionálneho cestovného ruchu po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje nižšie uvedenými kompetenciami:

Kľúčové kompetencie platné do 31.08.2022

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy, morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností. Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,

- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiak musí byť schopný učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejať empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívitu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,
- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom,
- nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

3.3.2 Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- získať informácie o všeobecných ľudských právach.

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

3.3.3 PRIEREZOVÉ KOMPETENCIE

3.3.3.1 Čitateľské kompetencie - čitateľská gramotnosť

Čitateľská gramotnosť sa považuje za základnú kompetenciu vzdelaného človeka, bez ktorej nemožno dosahovať ďalšie kompetencie. Kvalitné čítanie s porozumením je východiskom nadobúdania akýchkoľvek poznatkov, ktoré jednotliví vyučujúci žiakom sprostredkujú. Rozvíjanie čitateľskej gramotnosti možno považovať za najpodstatnejšiu súčasť moderného vzdelávania. Čitateľská gramotnosť je súbor čitateľských zručností, ktoré sú potrebné na prácu s textom, aby čitateľ prečítaný text pochopil a ďalej pracoval s obsahom a so získanými informáciami z prečítaného. Cieľom rozvíjania čitateľskej gramotnosti je taký čitateľ, ktorý disponuje čitateľskými kompetenciami, ktoré mu umožňujú pracovať s rozličnými druhmi textov používanými na rôzne účely. Čitateľské kompetencie zahŕňajú:

- techniku čítania,
- schopnosť a proces pochopenia textu,
- schopnosť identifikovať informácie v texte, hodnotiť prečítané, zapamätať si myšlienky textu, reprodukovať text, dedukovať na základe textu, utvoriť si úsudok,
- schopnosť logicky spájať súvislosti, vyvodiť hlavné myšlienky, poučenia, závery,
- schopnosť konštruovať myšlienky nad rámec textu a spájať ich v kontexte s predošlými poznatkami a vedomosťami.

Čitateľská gramotnosť je vnímaná ako nadpredmetová zručnosť. Vyučujúci slovenského jazyka a literatúry vytvárajú čo najkvalitnejšie základy čitateľskej kompetencie žiakov v rámci hodín slovenského jazyka a literatúry, ale na jej rozvíjaní sa zúčastňujú všetci učitelia v rámci vyučovacích predmetov všeobecného vzdelávania i odborného vzdelávania. Učiteľ podporuje u žiaka čítanie s porozumením na svojich vyučovacích hodinách cieľným zaradovaním jednotlivých čitateľských stratégií, aktívne ho usmerňuje pri každej interpretácii informačného alebo umeleckého východiskového textu, cielene ho vedie k tomu, aby sa naučil regulovať svoj proces čítania s dôrazom na porozumenie textu, vedel svoje čítanie kontrolovať, monitorovať a korigovať takým spôsobom, aby sa jeho učenie memorovaním faktov zmenilo na aktívne učenie sa. Príkladom takého postupu je členenie práce s textom na tri etapy: procesy pred čítaním, v procese čítania, po prečítaní textu. Pri vytváraní úloh k východiskovému textu sa učiteľ zameriava na tri rozsiahlejšie procesy porozumenia textu, mentálne stratégie, ktoré žiak pri vytváraní

významu textu využíva: nájdenie a získanie informácie, integrácia a interpretácia, uvažovanie a hodnotenie. Do učebných osnov jednotlivých vyučovacích predmetov sa snažíme zakomponovať metódy rozvíjajúce čitateľskú kompetenciu žiakov. Škola vypracováva plán aktivít na každý školský rok na podporu čitateľskej gramotnosti.

3.3.3.2 Kompetencie v oblasti finančného vzdelávania - finančná gramotnosť

Na základe schvaľovacej doložky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zo dňa 31. 3. 2014 pod číslom 2014-2692/16076:12-10E0 verzia 1.1 s účinnosťou od 01. 09. 2014 začínajúc prvým ročníkom a zo dňa 9. 3. 2017 pod číslom 2017-1053/10961:12-10E0 verzia 1.2 s účinnosťou od 1. septembra 2017 začínajúc prvým ročníkom pre implementáciu Národného štandardu finančnej gramotnosti (NŠFG) do štátnych vzdelávacích programov, bol tento dokument implementovaný do učebných osnov všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov v rámci školského vzdelávacieho programu nasledovne:

Verzia 1.2

Všetky témy uvedené v Národnom štandarde finančnej gramotnosti: Finančná zodpovednosť spotrebiteľov, Plánovanie, príjem a práca, Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov, Úver a dlh, Sporenie a investovanie, Riadenie rizika a poistenie sú súčasťou učebných osnov odborných predmetov, pretože sa prekrývajú s odbornými kompetenciami a obsahovými štandardami pre teoretické vzdelávanie a praktickú prípravu v rámci študijného odboru. Východiskom pre niektoré témy sú aj všeobecno-vzdelávacie predmety.

Implementácia NŠFG je vymedzená v učebných osnovách v **charakteristike** vyučovacieho predmetu, ako aj **vo vzdelávacích výstupoch** (témy a čiastkové kompetencie podľa NŠFG) a následne sú jednotlivé témy a pojmy zaradené v jednotlivých ročníkoch v príslušných tematických celkoch, resp. konkrétnych témach.

Témy NŠFG pre študijné odbory – verzia 1.2

Finančná zodpovednosť spotrebiteľov

Celková kompetencia

Používanie spoľahlivých informácií a uplatňovanie rozhodovacích procesov v osobných financiách **ČK1:**

Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach

Očakávaná, že žiak je schopný:

Analyzovať aktívnu a pasívnu komunikáciu s finančnými inštitúciami.

Uviesť príklady situácií, v ktorých sú osoby alebo subjekty oprávnené získavať osobné informácie/údaje.

ČK2: Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany spotrebiteľov

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť základné práva a povinnosti spotrebiteľov na modelových situáciách (aj z pohľadu podnikateľa).

Rozoznať, identifikovať cenové triky a klamlivé a zavádzajúce ponuky.

Identifikovať bežné typy spotrebiteľských a finančných podvodov, vrátane on-line podvodov.

ČK3: Vysvetliť spôsob regulácie a dohľadu nad finančným trhom

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť dohľad nad finančným trhom v Slovenskej republike – Národná banka Slovenska ako „jednotné kontaktné miesto“.

Vysvetliť rozdiel medzi Fondom ochrany vkladov a Garančným fondom investícií.

Charakterizovať finančné inštitúcie a využívanie ich produktov a služieb cez internet.

ČK4: Posúdiť význam boja proti korupcii, podvodom, ochrany proti praniu špinavých peňazí

Očakávaná, že žiak je schopný:

Vysvetliť pojem pranie špinavých peňazí.

Uviesť možnosti zamedzenia prania špinavých peňazí.

Opísať postup oznámenia korupcie a oznámenia podvodu.

Rozlišovať legálne a nelegálne podnikateľské aktivity.

2. Plánovanie, príjem a práca

Celková kompetencia

Vyhodnotenie vzťahu práce a osobného príjmu.

Organizovanie osobných financií a používanie rozpočtu na riadenie toku peňazí

ČK1: Identifikovať zdroje osobných príjmov

Očakávania, že žiak je schopný:

Rozlíšiť nominálnu mzdu, reálnu mzdu a cenu práce.

Uviesť príklady zdrojov príjmu iných než mzda (napr. dar, provízia a zisk, peňažný príjem domácnosti, štátne príspevky a sociálne dávky, príjem z podnikateľskej činnosti).

ČK2: Vypracovať finančný plán

Očakávania, že žiak je schopný:

Opísať spôsoby krytia deficitu (úvery, splátkový predaj, leasing).

Zostaviť podnikateľský a finančný plán podniku – právnickej osoby.

Vysvetliť možnosti, ako splácať dlhy. Navrhnuť spôsoby riešenia schodkového a prebytkového rozpočtu.

ČK3: Vysvetliť daňový a odvodový systém

Očakávania, že žiak je schopný:

Vysvetliť rozdiel medzi priamymi a nepriamymi daňami.

Charakterizovať daňový a odvodový systém v Slovenskej republike.

Identifikovať položky bežne odpočítavané z hrubej mzdy.

ČK4: Zhrnúť právne formy podnikania a základné predpisy pre oblasť podnikania

Očakávania, že žiak je schopný:

Vymedziť a porovnať právne formy pre oblasť podnikania.

Vyhľadať základné právne predpisy pre oblasť podnikania.

Opísať prejavy a dôsledky negatívnych javov, ako je korupcia, zneužívanie finančných prostriedkov EÚ, lobing, rodinkárstvo, nekalé marketingové aktivity a nelegálne podnikateľské aktivity, konštruktívne diskutovať o tom, ako sa k nim osobne postaví a ako s nimi bojovať.

Vysvetliť postup založenia a vzniku živnosti alebo iného podnikateľského subjektu v styku s verejnou správou.

3. Rozhodovanie a hospodárenie spotrebiteľov

Celková kompetencia

Porozumenie a orientovanie sa v zabezpečovaní životných potrieb jednotlivca a rodiny

ČK1: Poznať a zosúladiť osobné, rodinné, spoločenské potreby

Očakávania, že žiak je schopný:

Vysvetliť obvyklé spôsoby nakladania s voľnými finančnými prostriedkami.

Zhodnotiť ako vplýva spotreba na úspory a/alebo investície.

ČK2: Prijímať finančné rozhodnutia so zvažovaním alternatív a ich dôsledkov

Očakávania, že žiak je schopný:

Stanoviť si kroky na dosiahnutie krátko, stredne a dlhodobých finančných cieľov.

Analyzovať vplyv inflácie najmä na hodnotu peňazí, príjem, kúpnu silu, výnosy z investícií.

Rozlíšiť charakter práce finančného sprostredkovateľa, odborníka na finančné poradenstvo a daňového poradcu.

ČK3: Uplatniť spotrebiteľské zručnosti pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe

Očakávania, že žiak je schopný:

Vysvetliť tvorbu ceny na základe nákladov, zisku, DPH.

Kriticky zhodnotiť informácie poskytované reklamou a porozumieť úlohám marketingu.

ČK4: Opísať používanie rôznych metód platenia

Očakávania, že žiak je schopný:

Používať kurzový lístok pri výmene peňazí.

Zvoliť vhodné platobné nástroje (bez/hotovostné úhrady, inkasá, platobné karty a pod.).

Vysvetliť rozdiel medzi využívaním osobného a podnikateľského účtu.

4. Úver a dlh

Celková kompetencia

Udržanie výhodnosti, požičiavanie za priaznivých podmienok a zvládanie dlhu

ČK1: Identifikovať riziká, prínosy a náklady jednotlivých typov úverov

Očakávania, že žiak je schopný:

Vysvetliť algoritmus zloženého úročenia.

Charakterizovať ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN), úrokovú mieru, fixáciu, predčasné splatenie úveru.

Navrhnuť výber najvhodnejšieho finančného produktu vzhľadom na svoje potreby.

ČK2: Mať základné informácie o jednotlivých druhoch úverov poskytovaných spotrebiteľom

Očakávania, že žiak je schopný:

Identifikovať rôzne druhy úverov a ich zabezpečenie (vrátane úverov na bývanie resp. hypotekárnych úverov).

Uviesť rozdiel pri poskytovaní úveru pre bežného občana a pre podnikateľa.

ČK3: Zhodnotiť možnosti, ako sa vyhnúť problémom so zadlžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť

Očakávania, že žiak je schopný:

Vysvetliť spôsoby vyrovnania opätovného zadlženia. Posúdiť účel vyhlásenia (osobného) bankrotu a jeho možné dôsledky na majetok, zamestnanosť, cenu a dostupnosť úverov.

Zhrnúť práva dlžníkov a veriteľov, týkajúce sa zrážok zo mzdy a odňatia majetku v prípade nezaplatenia dlhu (exekúcia).

5. Sporenie a investovanie

Celková kompetencia

Aplikácia rôznych investičných stratégií, ktoré sú v súlade s osobnými cieľmi

ČK1: Vysvetliť, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite

Očakávania, že žiak je schopný:

Uviesť rozdiel medzi sporením a investovaním.

Vysvetliť, prečo je sporenie základným predpokladom pre investovanie.

ČK2: Zhodnotiť investičné alternatívy

Očakávania, že žiak je schopný:

Porovnať hlavné črty úročených účtov vo finančných inštitúciách (bežné účty, sporiace účty, termínované vklady).

Porovnať riziká a výnosy z rôznych typov investícií (vrátane výnosov z podnikateľskej činnosti a dôchodkového sporenia).

6. Riadenie rizika a poistenie

Celková kompetencia

Používanie primeraných stratégií riadenia rizík

ČK1: Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Popísať výber vhodného poistného produktu s ohľadom na vlastné potreby.

Diskutovať o vzťahu medzi rizikom a poistením.

ČK2: Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a komerčným poistením

Očakávania, že žiak je schopný:

Demonštrovať na konkrétnom príklade, aké druhy verejného poistenia je potrebné platiť pri brigádnickej činnosti študentov.

Charakterizovať dôchodkové poistenie – 1. pilier, 2. pilier a 3. pilier.

Vedieť rozlíšiť verejné a komerčné poistenie.

ČK3: Charakterizovať komerčné poistenie

Očakávania, že žiak je schopný:

Uviesť druhy poistenia, ktoré sa môžu vzťahovať na náhodné poškodenie majetku alebo zdravia inej osoby.

Vysvetliť rozdiel medzi poistením vlastného majetku a poistením zodpovednosti súvisiacej s vlastníctvom majetku.

Vysvetliť podstatu a význam životného poistenia.

3.4 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: 6442 K obchodný pracovník

Spôsob ukončenia štúdia:	Maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní:	Vysvedčenie o maturitnej skúške
Doklad o dosiahnutej kvalifikácii:	Výučný list
Poskytnutý stupeň vzdelania:	Úplné stredné odborné vzdelanie
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa:	Absolvent nájde uplatnenie podľa profilácie: - v súkromných a štátnych podnikoch a organizáciách, - podnikoch prevádzkových služieb, osobných služieb, beauty služieb, - ako radový pracovník, manažér strednej úrovne alebo sa môže uplatniť ako súkromný podnikateľ.
Možnosti ďalšieho vzdelávania:	Vzdelávacie programy vysokoškolského vzdelávania na úrovni 5B, alebo ďalšie vzdelávacie programy zamerané na rozšírenie kvalifikácie, jej zvýšenie alebo zmenu.

3.5 Požiadavky na uchádzača

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium, výsledky Testovania 9 a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Na prijatie do študijného odboru môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť predovšetkým:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácii bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažným a nekompezovanými formami epilepsie a epileptických syndrémov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažným ochoreniami oka a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imúnnodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Pre prijatie do odboru je potrebné vyšetrenie na bacilonosičstvo. uchádzač musí mať platný zdravotný preukaz. Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dorastový lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

3.6 Plánované aktivity školy

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých školských i mimoškolských akciách. Týchto aktivít sa zúčastnia aj učitelia všeobecných a odborných predmetov vo funkcii pedagogického dozoru. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich žiakov bude ocenená tak zo strany školy, ako zo strany zamestnávateľov. Veľké

množstvo záujmových krúžkov (jazykové, športové a iné) ponúkajú našim žiakom efektívne využívať svoj voľný čas.

Dosahovanie požadovaných aktivít a vhodná prezentácia školy sú výsledkom kvality vzdelávania. Škola sa bude snažiť v priebehu troch rokov vytvoriť a zabezpečiť všetky podmienky pre skvalitnenie života na škole:

➤ **Záujmové aktivity:**

- Krúžky zamerané na športové aktivity,
- Krúžky na zlepšenie komunikačných schopností
- Krúžky na rozvoj odborných zručností
- Krúžky na podporu informačných kompetencií
- Krúžky prírodovedecké
- Krúžky rozvíjajúce talent a kreativitu

➤ **Súťaže:**

- Písanie slohových útvarov v SJL, ANJ, NEJ
- Olympiáda v ANJ, NEJ
- V zostavovaní jedálnych a nápojových lístkov
- Realizácia projektov a súťaží zameraných na aktivity, ktoré vyjadrujú postoj žiaka k téme alebo historickej udalosti pod názvom „Kto nepozná svoju históriu, tak sa z nej nepoučí a stále ju opakuje“ – literárna a výtvarná súťaž

➤ **Športovo – turistické akcie:**

- Medzinárodný halový turnaj vo futbale v Kremničke
- Futbalový turnaj o pohár RŠ
- Volejbalový turnaj medzi zamestnancami ZŠ a SŠ okresu VK
- Stolnotenisový, volejbalový, streetbalový a futbalový turnaj pre CH a D

➤ **Exkurzie**

- Danubius Gastro v Bratislave
- Návšteva HA v Lučenci
- Exkurzie do koncentračných táborov a pamätných miest holokaustu
- Návštevy miest a obcí, kde boli postihnutí fašistickými represáliami Židia, Rómovia a príslušníci ostatných národov, etník, politických a sociálnych skupín

➤ **Spoločenské a kultúrne podujatia**

- Návšteva divadelného predstavenia v BB,ZV
- Imatrikulácia žiakov 1. ročníka
- Návšteva divadelného predstavenia divadla MASKA zo ZV
- Deň otvorených dverí
- Stučková slávnosť 4. ročníky
- Návšteva Veľtrhu pomaturitného a vysokoškolského štúdia v Bratislave

➤ **Mediálna propagácia**

- Prezentácia školy v partnerských školách
- Príspevky do okresných novín Pokrok
- Schránka dôvery
- Aktualizácia www stránky formou žiackych príspevkov
- Prezentácia na ZŠ
- Prezentácia školy v partnerských firmách a inštitúciách

➤ **Besedy a pracovné stretnutia**

- Ako sa správne učiť (výchovný poradca, psychológ)
- Vydieranie a šikanovanie (psychológ, zástupca polície)
- Odbúranie stresu na maturitných skúškach (výchovný poradca, psychológ)

- Ako sa pripraviť na konkurz
- Moje skúsenosti s drogou
- Nepriaznivé dôsledky fajčenia a alkoholu
- Návšteva hasičského záchranného zboru v Modrom Kameni
- Adaptačné problémy žiakov 1. roč. pri prechode na strednú školu (výchovný poradca, psychológ)
- Súčasný stav zamestnanosti v okrese Veľký Krtíš (pracovníci ÚPSVaR)
- Stretnutia so zástupcami vysokých škôl

Všetky aktivity sa budú realizovať s pedagogickými zamestnancami školy, žiakmi a sociálnymi partnermi. Aktivity sú určené predovšetkým žiakom, učiteľom, rodičom, zamestnávateľom a širokej verejnosti.

3.7 Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických zamestnancov školy

Manažment školy považuje za prioritnú úlohu zabezpečiť:

- Uvádzanie začínajúcich učiteľov do pedagogickej praxe.
- Príprava pedagogických zamestnancov na zvyšovanie si svojich kompetencií hlavne jazykových spôsobilostí, schopností efektívne pracovať s IKT.
- Príprava pedagogických zamestnancov na tvorbu školského vzdelávacieho programu.
- Motivovanie pedagogických zamestnancov pre neustále sebavzdelávanie, vzdelávanie, zdokonaľovanie profesijnej spôsobilosti.
- Zdokonaľovanie osobnostných vlastností pedagogických zamestnancov, spôsobilosti pre tvorbu efektívnych vzťahov, riešenie konfliktov, komunikáciu a pod.
- Sprostredkovanie pedagogickým pracovníkom najnovšie poznatky (inovácie) z metodiky vyučovania jednotlivých predmetov, pedagogiky a príbuzných vied, ako aj z odboru.
- Príprava pedagogických zamestnancov na výkon špecializovaných funkcií, napr. triedny učiteľ, výchovný poradca, predseda predmetovej komisie, atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre výkon činností nevyhnutných pre rozvoj školského systému, napr. pedagogický výskum, tvorba ŠkVP, tvorba štandardov, tvorba pedagogickej dokumentácie (pokiaľ bude v platnosti v dobiehajúcich ročníkoch), atď.
- Príprava pedagogických zamestnancov pre prácu s modernými materiálnymi prostriedkami: videotechnikou, výpočtovou technikou, multimédiami a pod.
- Zhromažďovanie a rozširovanie progresívnych skúseností z pedagogickej a riadiacej praxe, podnecovať a rozvíjať tvorivosť pedagogických zamestnancov,
- Príprava pedagogických zamestnancov na získanie prvej a druhej atestácie.

Na začiatku školského roka sa vypracováva plán kontinuálneho vzdelávania pedagogických zamestnancov pre daný školský rok, ktorý po prerokovaní v pedagogickej rade následne schvaľuje zriaďovateľ.

3.8 Dlhodobé projekty

Projektová činnosť je súčasťou vzdelávacieho procesu. Zaradovanie projektov rôznych časových dĺžok a foriem prebieha v jednotlivých predmetoch aktuálne v závislosti na možnostiach a danom učive.

Podané projekty:

- Podpora odborného rastu zamestnancov – počítačová gramotnosť
- Škola praxou 2008 –projekt vypracovaný v rámci projektu Malá filmová tvorba
- rozvojový projekt podaný v rámci výzvy „Otvorená škola 2008“ pod názvom Športový týždeň – začni týždeň športom
- Podpora odborného rastu zamestnancov – anglický jazyk pre začiatocníkov
- Modernizácia vyučovania cudzích jazykov – projekt jazykové laboratória pre ZŠ a SŠ 2008

- Rekonštrukcia strednej školy k zvyšovaniu vzdelávania v meste Modrý Kameň

Projekty realizované inými organizáciami, na ktorých sa zúčastnili zamestnanci a žiaci školy:

- Modernizácia vzdelávacieho procesu na SŠ

Naša škola využíva možnosti rozvojových projektov MŠ SR a naďalej budeme sa uchádzať aj o grantové projekty pre učiteľov a pre žiakov.

3.9 Medzinárodná spolupráca

Cieľom tejto spolupráce je:

- Podieľať sa na spoločných projektoch, ktoré by zabezpečili efektívny transfer poznatkov a skúseností.
- Posilniť a skvalitniť jazykovú prípravu žiakov (konverzačnú, odbornú).
- Posilniť a skvalitniť odbornú prípravu žiakov (transfer inovácií).
- Prezentovať vlastnú školu, mesto a krajinu.
- Spoznávať inú kultúru, históriu a životný štýl.
- Nadväzovať kontakty v rámci kariérneho rastu.

3.10 Spolupráca so sociálnymi partnermi

Škola rozvíja všetky formy spolupráce so sociálnymi partnermi a verejnosťou. Predovšetkým sa zameriava na pravidelnú komunikáciu so svojimi zákazníkmi – žiakmi, ich rodičmi a zamestnávateľmi.

Zamestnávatelia

Škola aktívne spolupracuje so zamestnaneckými organizáciami. Spolupráca je zameraná hlavne na organizovanie a realizáciu odbornej praxe, materiálno-technické zabezpečenie výchovno-vzdelávacieho procesu, tematické prednášky, besedy a súťaže, sprostredkovanie rôznych zaujímavých exkurzií a výstav. Zástupcovia zamestnávateľov sa zúčastňujú pravidelne na zasadaniach Rady školy.

Spojená škola v Modrom Kameni vstúpila do systému duálneho vzdelávania (SDV) pre študijný odbor od školského roku 2021/2022. V systéme duálneho vzdelávania sa žiak pripravuje na výkon povolania podľa požiadaviek a potrieb konkrétneho zamestnávateľa. Podľa schváleného učebného plánu žiak absolvuje teoretickú časť vzdelávania v škole a praktickú časť vzdelávania priamo na pracovisku zamestnávateľa.

Praktické vyučovanie v systéme duálneho vzdelávania (SDV) je uskutočňované u zamestnávateľa, ktorý uzatvoril so žiakom učebnú zmluvu a vykonáva sa na základe zmluvy o duálnom vzdelávaní uzatvorenej medzi zamestnávateľom a školou.

Odbornú spoluprácu nadväzuje škola so zamestnávateľskou organizáciou „Republikovou úniou zamestnávateľov“ a to najmä v súvislosti so zavádzaním prvkov duálneho vzdelávania do praxe, spoluprácu pri prerokovaní Školského vzdelávacieho programu, maturitných zadaní pre teoretickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky a praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky.

Iní partneri

Škola aktívne spolupracuje v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu s Hontiansko-novohradským osvetovým strediskom vo Veľkom Krtíši pri zabezpečovaní výstav, exkurzií a súťaží, s priamo riadenými organizáciami MŠ SR, pedagogicko-psychologickými poradňami v rámci preventívnych opatrení, policajným zborom vo Veľkom Krtíši pri organizovaní besied a prednášok, hasičským zborom v Modrom Kameni, VÚB, so zriaďovateľom pri napĺňaní vízie školy a pod.

4 UČEBNÝ PLÁN študijného odboru 6442 K obchodný pracovník platný od 1.9.2020
začínajúc 1. ročníkom

Kategoríe a názvy vyučovacích kategórií	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
TEORETICKÉ VYUČOVANIE	18	17	17	17,5	69,5
A. Všeobecné vzdelávanie	11	11	10	9	41
Jazyk a komunikácia					
Slovenský jazyk a literatúra e)	3	3	3	3	12
Cudzí jazyk d), f)	3	3	3	3	12
Človek a hodnoty					
Etická výchova/Náboženská výchova g)	1	1	-	-	2
Človek a spoločnosť					
Dejepis	-	-	1	-	1
Občianska náuka	-	1	-	-	1
Človek a príroda					
Chémia	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Matematika a práca s informáciami					
Matematika	1,5	1,5	1,5	1,5	6
Informatika i)	1	-	-	-	1
Zdravie a pohyb					
Telesná a športová výchova d)	1	1	1	1	4
B. Odborné predmety	7	6	7	8,5	23,5+5,5
Ekonomika	1	2	2	2	6+1
Účtovníctvo d), i)	-	-	1	1	2
Administratíva a korešpondencia d), i)	1,5	-	-	-	1+0,5
Spoločenská komunikácia d)	1	1	-	-	2
Tovarnozalectvo	2	1	1	1	5
Svet práce	-	-	-	0,5	0,5
Obchodná prevádzka	1,5	2	2	2	6,5+1
Aplikovaná informatika d), i)	-	-	1	2	0+3
PRAKTICKÉ VYUČOVANIE	15	17,5	17,5	17,5	67,5
Odborný výcvik i)	15	17,5	17,5	17,5	67,5
Spolu	33	34,5	34,5	35	137
Účelové kurzy					
Kurz na ochranu života a zdravia			3 dni		
Kurz pohybových aktivít v prírode	1 týždeň	1 týždeň			
Účelové cvičenia	2 x1deň	2x1deň			

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1.ročník	2.ročník	3.ročník	4.ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška	-	-	-	2
Časová rezerva (účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie aktivity a i.)	7	7	7	5
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky

- a. Riaditeľ školy môže na základe odporúčania predmetovej komisie vykonať vo vzorovom učebnom pláne úpravy až do 10% z celkového počtu týždenných vyučovacích hodín. Pri týchto úpravách nie je možné zrušiť žiadny vyučovací predmet, alebo do skupiny predmetov zaradiť nový predmet. Minimálny počet vyučovacích hodín slovenského jazyka a literatúry (3 vyučovacie hodiny týždenne v každom ročníku) a cudzieho jazyka (3 vyučovacie hodiny týždenne v každom ročníku) musí zostať zachovaný.
- b. V jednotlivých vyučovacích predmetoch má vyučujúci možnosť upraviť obsah učiva až do výšky 30% v každom ročníku zaradením nových poznatkov, vyplývajúcich z aktuálneho rozvoja vedy a techniky a z potreby prispôbiť učivo aktuálnym potrebám odboru, trhu práce, alebo regiónu. Zmeny v obsahu učiva všeobecnovzdelávacích predmetov navrhuje príslušná predmetová komisia. Zmeny v obsahu učiva odborných predmetov navrhuje príslušná predmetová komisia na základe požiadaviek zamestnávateľa.
- c. Riaditeľ školy po prerokovaní v pedagogickej rade na návrh predmetových komisií rozhodne, ktoré predmety v rámci teoretického vyučovania možno spájať do viachodinových celkov.
- d. Trieda sa delí na každej hodine na skupiny pri minimálnom počte 24 žiakov.
- e. Trieda sa na dvoch hodinách v týždni za celé štúdium delí na skupiny pri minimálnom počte 24 žiakov.
- f. Vyučuje sa jeden z cudzích jazykov: jazyk anglický, nemecký.
- g. Vyučuje sa predmet etická výchova, alebo náboženská výchova podľa záujmu žiakov. Na vyučovanie predmetu etická výchova alebo náboženská výchova možno spájať žiakov rôznych tried toho istého ročníka a vytvárať skupiny s najvyšším počtom žiakov 20. Ak počet žiakov v skupine klesne pod 12, možno do skupín spájať aj žiakov z rôznych ročníkov.
- h. Trieda sa delí na skupiny potrieb štúdia a podmienok školy, o ktorých rozhodne riaditeľ školy, maximálny počet žiakov v skupine je 15.
- i. Súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov je kurz na ochranu života a zdravia a kurz pohybových aktivít v prírode. Kurz na ochranu života a zdravia má samostatné tematické celky s týmto obsahom: riešenie mimoriadnych udalostí – civilná ochrana, zdravotná príprava, pobyt a pohyb v prírode, záujmové technické činnosti a športy. Organizuje sa v treťom ročníku štúdia a trvá tri dni po šesť hodín. Kurz pohybových aktivít v prírode sa koná v rozsahu piatich vyučovacích dní, najmenej však v rozsahu 15 vyučovacích hodín. Organizuje sa v 1. ročníku štúdia (so zameraním na zimné športy) a v 2. ročníku štúdia (so zameraním na letné športy). Účelové cvičenia sú súčasťou prierezovej témy Ochrana života a zdravia. Uskutočňujú sa v 1. a v 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz.
- j. Počet týždenných vyučovacích hodín za celé štúdium je 138 hodín, pričom v 1. ročníku je 33 hodín, v 2. až 4. ročníku je 35 hodín. Školský rok trvá 40 týždňov, v 4. ročníku len 37 týždňov. Výučba sa realizuje v 1., 2. a 3. ročníku v rozsahu 33 týždňov, v 4. ročníku je 30 týždňov.
- k. Žiaci odborný výcvik realizujú na pracoviskách praktického vyučovania u konkrétnych zamestnávateľov pod odborným dozorom inštruktora alebo majstra odborného výchovy, alebo na pracovisku v dielni školy pod dozorom majstrov odborného výchovy v priebehu školského roka, za štúdium spolu 2 175 hodín a tak získavajú výučný list vo svojom odbore. Žiaci môžu odborný výcvik absolvovať i v období letných prázdnin, avšak o ten čas sa im kráti obdobie školského roka na odbornom výcviku.
- l. Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej školskej legislatívy.
- m. Žiaci v každom ročníku môžu absolvovať exkurzie (1 až 2 dni v školskom roku) na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Ich rozsah a obsah schvaľuje riaditeľ školy v súlade s študijným plánom. Pripravuje a vedie ich učiteľ, alebo majster odbornej výchovy, ktorého vyučovací predmet

najviac súvisí s obsahom exkurzie. Na organizovanie exkurzií sa využíva časová rezerva týždňov v školskom roku.

- n. Špecifiká výchovy a vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením (dĺžka, formy výchovy a vzdelávania, podmienky prijímania, organizačné podmienky na výchovu a vzdelávanie, personálne, materiálno-technické a priestorové zabezpečenie ap.) stanovuje vzdelávací program podľa druhu zdravotného znevýhodnenia a so súhlasom zamestnávateľa.
- o. Vyučujúci sú povinní zohľadňovať otázky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a starostlivosti o životné prostredie podľa interných predpisov zamestnávateľa.

4.1 Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠKVP od 1.9.2020 počínajúc 1.ročníkom

Vzdelávacie oblasti	Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program		
	Minimálny počet týždenných hodín počas celého štúdia spolu	Počet týždenných vyučovacích hodín počas štúdia spolu	Disponibilné hodiny počas štúdia spolu	Vyučovacie hodiny počas štúdia spolu
Všeobecné vzdelávanie	41	41	0	41
Jazyk a komunikácia	24	24	0	24
Slovenský jazyk a literatúra	12	12	0	12
Prvý cudzí jazyk / anglický jazyk, nemecký jazyk/	12	12	0	12
Človek a hodnoty	2	2	0	2
Etická výchova/Náboženská výchova	2	2	0	2
Človek a spoločnosť	2	2	0	2
Dejepis		1	0	1
Občianska náuka		1	0	1
Človek a príroda	2	2	0	2
Geografia		0	0	0
Fyzika		0	0	0
Chémia		2	0	2
Biológia		0	0	0
Matematika a práca s informáciami	7	7	0	7
Matematika	6	6	0	6
Informatika	1	1	0	1
Zdravie a pohyb	4	4	0	4
Telesná a športová výchova	4	4	0	4
Odborné vzdelávanie	90,5	90,5	5,5	96
Teoretické vzdelávanie	23	23	5,5	28,5
Ekonomika		6	1	7
Účtovníctvo		2	0	2
Administratíva a korešpondencia		1	0,5	1,5
Spoločenská komunikácia		2	0	2
Tovaroznalectvo		5	0	5
Svet práce		0,5	0	0,5
Obchodná prevádzka		5,5	1	7,5
Aplikovaná informatika		0	3	3
Praktická príprava	67,5	67,5	0	67,5

Odborný výcvik		67,5	0	67,5
Celkom	103	103	5,5	137
Ochrana života a zdravia				
Teoretická príprava		3 hodiny		
Praktický výcvik		5 hodín		
Mimovyučovacie aktivity				
Kurz pohybových aktivít v prírode				
Turistický kurz		1 týždeň		
Lyžiarsky kurz		1 týždeň		

5 Tabuľka vzťahu kľúčových kompetencií k obsahu vzdelávania

Prehľad kľúčových kompetencií	Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote	Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku	Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách
Dministratíva a korešpondencia	Prehľad výchovných a vzdelávacích stratégií		
Povinné všeobecnovzdelávacie predmety			
Slovenský jazyk a literatúra		☺	
Anglický jazyk / Nemecký jazyk CJ1		☺	☺
Etická výchova/Náboženská výchova		☺	☺
Dejepis		☺	☺
Občianska náuka		☺	☺
Chémia		☺	
Matematika		☺	
Informatika		☺	
Telesná a športová výchova		☺	☺
Povinné odborné predmety			
Ekonomika		☺	
Účtovníctvo		☺	
Administratíva a korešpondencia		☺	
Spoločenská komunikácia		☺	
Tovaroznalectvo		☺	
Svet práce		☺	☺
Obchodná prevádzka		☺	☺
Aplikovaná informatika		☺	☺
Odborný výcvik	☺		☺
Účelové kurzy			
Ochrana života a zdravia			☺
Telovýchovno-výcvikový kurz			☺

Kľúčové kompetencie predstavujú spoločne uplatňované zásady a pravidlá pri vybraných postupoch, metódach a formách práce, pri organizovaní rôznych slávnostných alebo výnimočných príležitostí, akcií alebo aktivít, mali by podporovať a rozvíjať aktivitu, tvorivosť, zručnosť, učenie žiaka. Výchovné

a vzdelávacie stratégie (ďalej len „VVS“) nie sú formulované ako ciele, konkrétne metódy, postupy, pokyny alebo predpokladané výsledky žiakov, ale predstavujú spoločný postup, prostredníctvom ktorého by učitelia dovedli žiakov k vytváraniu alebo ďalšiemu rozvoju kľúčových kompetencií. VVS sú v našom školskom vzdelávacom programe stanovené pre každý vyučovací predmet a pre vybrané kľúčové kompetencie tak, ako to ukazuje tabuľka. Táto stratégia bola odsúhlasená všetkými predmetovými komisiami na škole.

6 PODMIENKY NA REALIZÁCIU VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

Pre vzdelávanie a výchovu v súlade s daným ŠVP je nevyhnutné vytvárať vhodné realizačné podmienky. Podkladom na ich stanovenie sú všeobecné požiadavky platných právnych noriem a konkrétne požiadavky vyplývajúce z cieľov a obsahu vzdelávania v študijnom odbore V ŠVP sú vo všeobecnej rovine vymedzené základné podmienky na realizáciu školského vzdelávacieho programu Stravovacie služby. My sme ich rozpracovali podrobnejšie a konkrétne podľa potrieb a požiadaviek študijného odboru, aktuálnych cieľov a našich reálnych možností. Optimálne požiadavky/podmienky, podľa ktorých sa bude poskytovať tento školský vzdelávací program, sú nasledovné:

6.1 Materiálne podmienky

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy na Jarmočnej 1 v Modrom Kameni. Pre študijný odbor čašníka, servírka na základe podpísanej dohody žiaci vykonávajú odborný výcvik v druhom a treťom ročníku u podnikateľských subjektov, závodoch spoločného stravovania.

Kapacita školy:

Školský manažment:

kancelária riaditeľky školy,
kancelária pre zástupkyňu riaditeľky školy,
kabinet pre výchovnú poradkyňu,
sociálne zariadenie.

Pedagogickí zamestnanci školy:

zborovňa pre učiteľov,
kabinety pre učiteľov,
odborné učebne,
sociálne zariadenie.

Nepedagogickí zamestnanci školy:

kancelárie pre sekretariát, ekonómov a hospodárku
príručný sklad s odkladacím priestorom,
dielňa,
kotelňa,
archív.

Ďalšie priestory:

Školská jedáleň
Školský bufet
Hygienické priestory (WC, sprchy), sociálne zariadenia, šatne
Sklady učebných pomôcok a didaktickej techniky
Knížnica

Makro interiéry:

Škola využíva priestory a inventár telocvične s príslušenstvom (šatne, sprchy, sociálne zariadenie), posilňovňu, mini ihrisko s umelým trávnikom, ktoré sa nachádzajú v areály školy.

Vyučovacie interiéry

1. klasické triedy - učebne pre teoretické vyučovanie
2. odborná učebňa ADK a účtovníctva
3. odborná učebňa TEC
4. odborná učebňa informatiky
5. jazykové laboratória pre ANJ, NEJ,
6. multimediálna učebňa SJL
7. odborná učebňa pre kuchárov
8. cvičná kuchyňa
9. cvičná studená kuchyňa
10. odborná učebňa stolovania
11. telocvičňa

Vyučovacie exteriéry

Mini ihrisko s umelým trávnikom

Odborný výcvik

Praktické vyučovanie u žiakov, ktorí majú podpísané Učebné zmluvy so zamestnávateľom, zabezpečujú inštruktori alebo majstri odborného výcviku na pracoviskách praktického vyučovania u konkrétneho zamestnávateľa, u ostatných žiakov, ktorí majú odborný výcvik v dielni školy zabezpečujú majstri odborného výcviku, ktorí sú zamestnancami školy.

6.2 Personálne podmienky

- Požiadavky na manažment školy, ktorý realizuje školský vzdelávací program je v súlade s kvalifikačnými predpokladmi, ktoré sú nevyhnutné pre výkon náročných riadiacich činností podľa všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Kvalifikačné predpoklady pedagogických zamestnancov všeobecnovzdelávacích predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Kvalifikačné predpoklady pedagogických zamestnancov odborných predmetov, ktorí realizujú školský vzdelávací program je v súlade s platnými predpismi. Plnenie ďalších kvalifikačných predpokladov potrebných pre výkon zložitejších, zodpovednejších a náročnejších pedagogických činností sa riadi platnými predpismi. Pedagogickí zamestnanci zabezpečujú súlad všetkých vzdelávacích a výchovných činností s cieľmi vzdelávania v danom študijnom odbore v súlade so štátnym vzdelávacím programom. Práva a povinnosti pedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich pedagogickej činnosti v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Kvalifikačné predpoklady nepedagogických zamestnancov, ktorí sa podieľajú na realizácii školského vzdelávacieho programu sú v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Práva a povinnosti nepedagogických zamestnancov sú zabezpečené a naplňované po dobu ich činnosti v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov.
- Plnenie požiadaviek poradenskej činnosti sa riadi platnými predpismi. Výchovný poradca je pedagogický zamestnanec, ktorého poslaním je poskytovanie odbornej psychologickkej a pedagogickej starostlivosti žiakom, rodičom a pedagogickým zamestnancom školy. Prácu výchovného poradcu usmerňujú metodické, pedagogické a psychologické centrá. Práca

výchovného poradcu a dodržiavanie všeobecne záväzných platných predpisov v oblasti výchovného poradenstva podlieha kontrolnej činnosti zo strany zriaďovateľa strednej školy. Ďalšie práva a povinnosti výchovných poradcov vymedzujú vnútorné predpisy školy (pracovný poriadok, vnútorný poriadok školy, vnútorný mzdový predpis a pod.).

6.2 Organizačné podmienky

- Plnenie stanovenej miery vyučovacej a výchovnej povinnosti vyplýva zo všeobecne záväzných právnych predpisov a rámcového učebného plánu štátneho vzdelávacieho programu. Rámcové rozvrhnutie obsahu vzdelávania v školských vzdelávacích programoch vychádza zo ŠVP. Stanovené vzdelávacie oblasti a ich minimálne počty hodín boli v tomto programe dodržané a sú preukázateľné. Vzdelávanie a príprava žiakov je organizovaná ako štvorročné štúdium.
- Vyučovanie sa začína o 7.50 hod.
- Organizácia školského roka sa riadi podľa pedagogicko-organizačných pokynov v danom školskom roku.
- Plnenie školskej legislatívy vzhľadom na organizáciu a priebeh školského vzdelávacieho programu vo väzbe na teoretické vyučovanie a odbornú prax je v súlade. Výchovno-vzdelávací proces sa riadi zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon).
- Odborný výcvik sa vyučuje v rozsahu stanovenom v učebnom pláne vykonáva sa na pracovisku praktického vyučovania u zamestnávateľa alebo v dielni školy. Výučba prebieha pod vedením majstrov odborného výcviku alebo inštruktorov poverených zamestnávateľom. Všetky pracoviská majú základné štandardné vybavenie podľa štátnych noriem. Odborný výcvik žiakov v študijnom odbore obchodný pracovník je zabezpečený skupinovú formou, u zamestnávateľa aj individuálnou formou. Odborný výcvik nadväzuje na odborné predmety teoretického vzdelávania, realizuje sa v týždenných cykloch. Delenie skupín stanovuje platná legislatíva. Žiaci môžu vykonávať počas hlavných školských prázdnin odborný výcvik. O tieto dni majú skrátený školský rok.
- Vzdelávanie a príprava sa riadi podľa Školského poriadku. Zabezpečuje jednotnosť v celom výchovno-vzdelávacom procese. Upravuje pravidla správania sa žiakov na teoretickom vyučovaní a počas odbornej praxe. Obsahuje tiež práva a povinnosti žiakov. Školský poriadok je súčasťou Organizačného poriadku školy a Pracovného poriadku školy a riadi sa podľa nich. Žiaci sa oboznamujú so Školským poriadkom každý rok na triednickej hodine. Podpisujú v osobitnom zázname svojím podpisom jeho rešpektovanie. Táto skutočnosť je zaznamenaná aj v triednych knihách.
- Na začiatku každého školského roka je spoločné zoznamovanie sa žiakov prvých ročníkov so žiakmi vyšších ročníkov. Oboznamujú sa nielen so svojimi povinnosťami, ale aj vzájomne nadväzujú kontakty medzi sebou, vymieňajú si postrehy a informácie. Prispieva to k vytvoreniu veľmi priaznivej atmosféry na škole a k ľahšiemu zaraďovaniu žiakov do kolektívu. Sú oboznámení s ich povinnosťami, právami a postupmi. Zároveň majú možnosť prezrieť si celú školu.
- Hodnotenie a klasifikácia žiakov sa riadi Klasifikačným poriadkom školy a je súčasťou školského vzdelávacieho programu ako súčasť učebných osnov vyučovacích predmetov a ako osobitná spoločná časť. O všetkých kritériách hodnotenia, výchovných opatreniach a podmienok vykonania maturitných a opravných skúšok sú žiaci a rodičia vopred informovaní.
- Ukončovanie štúdia a organizácia maturitnej skúšky sa riadi všeobecne záväznými právnymi predpismi. Úspešní absolventi získajú maturitné vysvedčenie.
- Kurzy, exkurzie, športové akcie sa organizujú v rámci od 3 do 7 týždňov školského roka podľa ročníka. Kurzy nevyhnutné pre výkon povolania vyplývajúce z kompetencií (profilu) absolventa sa môžu vykonávať aj ako súčasť odbornej praxe. Kurz na ochranu života a zdravia sa organizuje v treťom ročníku s 3 - dňovou dotáciou a to, buď formou internátnou alebo dennou dochádzkou. Účelové cvičenia sa organizujú v 1. – 2. ročníku 2-krát ročne. Telovýchovno-výcvikový kurz a kurz pohybových aktivít v prírode sa podľa podmienok našej školy organizuje s náplňou plavecký kurz skupinovú formou v 1. a 2.ročníku. Organizácia exkurzií je súčasťou

teoretického vyučovania a zameriavajú sa na obchod, podnikanie, cestovný ruch. Exkurzie sa konajú v každom ročníku podľa plánu práce. Odborný obsah exkurzií vyplýva z obsahu učebných osnov odboru štúdia a plánuje sa v ročných plánoch práce školy.

- Spolupráca s rodičmi sa realizuje predovšetkým prostredníctvom triednych učiteľov, výchovných poradcov, manažmentu školy a jednotlivých vyučujúcich všeobecno-vzdelávacích a odborných predmetov, osobnou komunikáciou s rodičmi, prípadne zákonnými zástupcami rodičov. Sú to pravidelné, plánované zasadnutia Rady rodičov a zasadnutia Rady školy, v ktorých sú zastúpení rodičia a sociálni partneri. Obsahom týchto zasadnutí sú informácie o plánoch a dosiahnutých výsledkoch školy, riešenie problémových výchovných situácií, organizovanie spoločenských, vzdelávacích, kultúrnych a športových akcií organizovaných školou.
- Súťaže a prezentácia zručností a odborných spôsobilostí v odbore na školskej úrovni sa organizuje formou ročníkových prác ako výstup teoretického vyučovania na záver každého ročníka. Škola určí obsah, rozsah, úroveň, kritéria hodnotenia, formu prác a ich prezentácie prípadne aj s prístupom verejnosti. Žiaci sa môžu zúčastňovať aj na súťažiach a prezentáciách vo svojom odbore na národnej a medzinárodnej úrovni.

6.3 Podmienky bezpečnosti práce a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického vyučovania a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravej neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou praktického vyučovania. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Nácvik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákoník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarnymi predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarnym predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov.

7 PODMIENKY VZDELÁVANIA ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI

Vzdelávanie žiakov prebieha v súlade so štátnym vzdelávacím programom a Zákonom o výchove a vzdelávaní (školský zákon), ktoré stanovujú zásadné pravidlá vzdelávania a prípravy žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“). Pri formulovaní požiadaviek na ich štúdium sme vychádzali z analýzy podmienok školy, analýzy potrieb a požiadaviek trhu práce, analýzy povolania a odborných konzultácií zamestnancami pedagogickopsychologických poradní a dorastového lekára.

Všeobecne záväzné právne predpisy označujú názvom žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) žiakov s mentálnym, zmyslovým alebo telesným postihnutím, zdravotne oslabených alebo chorých, s narušenou komunikačnou schopnosťou, s vývinovými poruchami učenia alebo správania sa, s autistickým syndrómom, s poruchami psychického alebo sociálneho vývinu, tiež žiakov pochádzajúcich zo sociálne znevýhodneného prostredia (rómske etnikum, imigranti). Špecifickou skupinou žiakov so ŠVVP sú žiaci mimoriadne nadaní.

Štúdium v študijnom odbore **6442 K obchodný pracovník** vzhľadom k svojim špecifikám nemôže byť poskytnuté pre žiakov s mentálnym, zmyslovým postihnutím, žiakom s autistickým syndrómom, s poruchami psychického a sociálneho vývinu. Vo všeobecnosti môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť:

- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie horných končatín (porucha hrubej a jemnej motoriky),
- prognosticky závažným ochorením obmedzujúcim funkcie nosného a pohybového systému (ochorenia chrbtice, ploché nohy, vybočenie kolien, stav po kongenitálnej luxácií bedier),
- prognosticky závažným ochorením dýchacích ciest, srdcovými a cievnyimi ochoreniami (varixy),
- prognosticky závažným ochorením kože horných končatín,
- prognosticky závažným a nekompezovanými formami epilepsie a epileptických syndrémov a kolapsových stavov vzhľadom k predpokladanej obslužnej práci,
- psychickými chorobami (alkoholizmus, toxikománia, nervové choroby),
- prognosticky závažnými ochoreniami oka a sluchu,
- endokrinnými ochoreniami a imúnnodeficitnými stavmi,
- chronickými chorobami pečene.

Zdravotnú spôsobilosť uchádzačov posúdi a písomne potvrdí dospelý lekár, v prípade zmenenej pracovnej schopnosti aj posudková komisia sociálneho zabezpečenia.

Vo výchovno-vzdelávacom procese žiaka so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami učiteľ:

- akceptuje žiaka s so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami a rešpektuje špecifiká jeho osobnosti,
- rešpektuje správanie žiaka spôsobené jeho narušením,
- podporuje a taktne usmerňuje jeho spôsoby sebarealizácie,
- povzbudzuje žiaka a vytvára príležitosti pre pozitívne hodnotenie,
- stimuluje rozvíjanie tých schopností, ktoré v dôsledku narušenia nie sú dostatočne vyvinuté,
- podporuje všetky snahy žiaka o ústnu i písomnú komunikáciu a vedie ku komunikatívnosti i ostatných spolužiakov,
- žiakovi dôveruje a oslovuje ho rovnakým spôsobom ako ostatných spolužiakov
- poskytuje žiakovi podnety na hodnotiace myslenie a vedie ho k primeranému seba hodnoteniu,
- vedie žiaka k samostatnosti a pozitívnym prístupom zvyšuje jeho sebadôveru,
- kladie na žiaka primerané požiadavky, nezľavuje v nárokoch a neoslobodzujú ho od činností, ktoré môže s individuálnou pomocou učiteľa alebo spolužiakov zvládnuť,
- zachováva diskretnosť o problémoch žiaka s VPU a nereferuje o nich pred inými žiakmi, či rodičmi.

Integrácia žiakov zdravotne oslabených a chorých

Prijatie žiaka zdravotne oslabeného alebo chorého sa posudzuje individuálne na základe lekárskeho posudku a prognózy. Zdravotný stav týchto žiakov sa zohľadňuje podľa potrieb konkrétneho žiaka:

- úprava pracovnej doby na odbornom výcviku,
- modifikácia obsahu vzdelávania,
- zohľadnenie zníženej výkonnosti.

Špecifické potreby žiaka sa zapracujú do jeho individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu. Nevyhnutná je úzka spolupráca s rodičmi, lekármi a pracovníkmi ČŠPP.

Integrácia žiakov so špecifickými vývinovými poruchami učenia

Žiaci so špecifickými poruchami učenia zodpovedajú väčšinou intelektom aj zdravotným stavom populačnej normy. Ich problém sa prejavuje hlavne na teoretickom vyučovaní – školská neúspešnosť, problémy v správaní. Pre ich úspešnú integráciu v triede je dôležité:

- dobrá informovanosť pedagógov o možnostiach a prekážkach vo vzdelávaní,
- voľba vhodných metód a foriem vyučovania a hodnotenia výsledkov,
- úzka spolupráca so špeciálnym pedagógom, hlavne pri tvorbe individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu.

IVVP žiaka s vývinovými poruchami učenia sa líši podľa druhu poruchy (dyslexia, dysgrafia, dysortografia a dyskalkúlia) a podľa miery jej kompenzácie.

Integrácia žiakov s mentálnym postihom

Integrácia žiakov s mentálnym postihom nie je vhodná do študijného odboru pre vysokú náročnosť na prípravu pedagógov, špeciálno-pedagogický servis a úpravy organizácie vzdelávania a odbornej prípravy.

Integrácia žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Tento vzdelávací program je otvorený pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia. Sú to žiaci, ktorí spĺňajú nasledujúce kritériá:

1. žiak pochádza z rodiny, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi a príjem rodiny je najviac vo výške životného minima,
2. aspoň jeden zákonný zástupca žiaka (rodič) je dlhodobo nezamestnaný,
3. najvyššie ukončené vzdelanie rodičov je základné, alebo aspoň jeden z rodičov nemá ukončené základné vzdelanie,
4. neštandardné bytové a hygienické podmienky rodiny,
5. vyučovací jazyk školy je iný, než jazyk, ktorým hovorí dieťa doma.

Nakoľko žiaci uvedeného odboru počas odbornej praxe pracujú na zmluvných pracoviskách – podnikateľské obchodné subjekty - je potrebné, aby preukázali schopnosti: jednať s ľuďmi, trpezlivosť, kultivovaný zjav a vystupovanie, počtárske schopnosti, dobrá pamäť a dobrý sluch, zdravé a zdatné nohy a schopnosť učiť sa cudzie jazyky.

V našich podmienkach školy ide predovšetkým o problémy s rómskym etnikom, so snahami o ich integráciu do nášho občianskeho a profesionálneho života. Nielen my, ale aj všetky ďalšie školy hľadajú metódy na zníženie negatívneho dopadu dysfunkčných sociálnych podmienok na osobnostný, vzdelávací a profesionálny vývin rómskych detí a mládeže, pokusy o zamedzenie ďalšieho prehĺbovania sociálnej exklúzie tohto etnika s hrozivými následkami, a to so stupňovaním negatívneho stavu vo všetkých aspektoch ich života (chudoba, nevzdelanosť, nezamestnanosť, sociálna patológia, zlý zdravotný stav).

Častá neúspešnosť rómskych žiakov v bežnom systéme vzdelávania je tiež dôsledkom sociálne nerozvinutého/znevýhodneného prostredia, ktoré nedostatočne stimuluje a nevytvára podmienky pre rozvoj takých vlastností a schopností, ktoré by ich motivovali k výkonu, pestovali záujem vzdelávať sa, pracovať a byť úspešní. U rómskych žiakov absentuje domáca príprava na vyučovanie, rodičia sa nezaujímajú o vzdelávanie svojich detí. Vo vyšších ročníkoch základnej školy vzniká priepastný rozdiel v školskej výkonnosti medzi nimi a nerómskymi žiakmi, v dôsledku čoho sa rómski žiaci radšej škole vyhýbajú, aby neboli priamo konfrontovaní so svojím zlyhaním.

Veľkým handicapom je tiež nedostatočné ovládanie vyučovacieho jazyka, v dôsledku čoho navštevuje mnoho rómskych žiakov špeciálne školy pre mentálne postihnutých, hoci ich intelektový potenciál často dáva predpoklady zvládnuť bežnú školu.

Problémy rómskych žiakov súvisiace s ich školskou pod výkonnosťou, negatívnym postojom ku vzdelávaniu možno zhrnúť:

- nízka sociokultúrna a vzdelanostná úroveň rodín rómskych žiakov, málokedy majú rodičia vyššie vzdelanie ako základné, častá nezamestnanosť rodičov, sociálne dávky často ako jediný zdroj obživy, chudoba, deti často nemajú uspokojené základné životné potreby (strava, oblečenie), veľmi nízky hygienický štandard rodín, často chýba osvojenie základných hygienických návykov;
- rozpor medzi hodnotovým systémom v rodinách a hodnotami prezentovanými školou, hodnotová nekompatibilita s majoritnou spoločnosťou – neschopnosť prispôbiť sa školským požiadavkám, nevzdelanosť rodičov a nezáujem o vzdelávanie / kvalifikáciu svojich detí, negatívny postoj ku vzdelávaniu ako vzor pre ich deti, nespolupracujú so školou, školská neúspešnosť rómskych žiakov až zlyhanie, výchovná nevládnuteľnosť rómskych žiakov v škole („ťažko vychovateľní“), záporný postoj žiakov ku škole, ku vzdelávaniu, záškoláctvo, absentérstvo ako dôsledok;
- v dôsledku hodnotovej špecifičnosti Rómov s dôrazom na aktuálne uspokojovanie svojich biologických potrieb, bez schopnosti plánovať, zvyčajne zostávajú nekvalifikovaní a veľmi ťažko uplatniteľní na trhu práce; dochádza k medzigeneračnému transferu ich životného štýlu spojeného s negatívnym postojom ku vzdelávaniu a k práci a k stupňovaniu ich sociálnej exklúzie.

V dôsledku uvedeného väčšina rómskych žiakov po absolvovaní povinnej školskej dochádzky končí svoje „celoživotné“ vzdelávanie a len s malou pravdepodobnosťou dosiahne odbornú kvalifikáciu na výkon povolania, čo predstavuje vysoké riziko nenájsť uplatnenie na trhu práce. V dospelom veku sa z nich stávajú nekvalifikovaní pracovníci s možnosťou vykonávať len pomocnú nekvalifikovanú a slabo platenú prácu, bez schopnosti ďalej sa vzdelávať, adaptovať sa na meniace / stupňujúce sa nároky trhu práce. Tvorí vlastne základ pre „tvrdé jadro“ dlhodobo nezamestnaných u nás.

Integrácia Rómov do spoločnosti predstavuje vážny spoločenský problém v mnohých krajinách, nielen na Slovensku, riešenie sa hľadá už stáročia.

Integrácia tejto skupiny žiakov do študijného odboru čašníka, servírka musí spĺňať nasledovné požiadavky:

- budú integrovaní do bežných tried s ich vzdelávanie a príprava budú individuálne sledované. Využijú sa všetky dostupné motivačné prostriedky na ich zapojenie sa do vzdelávacieho procesu, bude im poskytované nevyhnutné doučovanie a individuálna konzultácia,
- pravidelne budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská,
- škola bude intenzívne spolupracovať aj s občianskym združením pre napr. rómsku komunitu, odborom sociálnej starostlivosti VÚC (sociálni zamestnanci – kurátori) v prípade žiakov so sociálne slabších rodín, azylantov a pod., zamestnávateľmi v regióne v Modrom Kameni a vo Veľkom Krtíši,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať mesačné stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať vnútorný školský poriadok.

Integrácia a vzdelávanie nadaných žiakov

Škola vytvára v súlade so svojim profilom aj podmienky pre rozvoj nadaných žiakov. Výchova a vzdelávanie mimoriadne nadaných žiakov patrí vo všeobecnosti za veľmi efektívne, žiaduce, a to tak zo

spoločenského, individuálneho ľudského hľadiska, ako aj z hľadiska ekonomického, návratnosti investovaného času a finančných prostriedkov. Osobitne aj v našom odbore je žiaduce podchytiť nadaných žiakov a systematicky s nimi pracovať. Pritom nemusí ísť len o podporu mimoriadne intelektovo nadaných žiakov, ale aj žiakov nadaných manuálne, prakticky, ktorí vynikajú svojimi vedomosťami, zručnosťami, záujmom, kreativitou, výsledkami práce a zaslúžia si výnimočnú pedagogicko-psychologickú starostlivosť pri rozvíjaní svojho špecifického nadania.

Pre mimoriadne nadaných žiakov sme pripravili tieto úpravy:

- žiaci budú integrovaní do bežných tried (nebudeme zriaďovať osobitné triedy, nepokladáme to za dobrý výchovný moment),
- v prípade mimoriadnych podmienok a situácii pripravíme individuálne učebné plány a vzdelávací program, ktorý by im eventuálne umožnil ukončiť študijný odbor aj skrátenom čase ako je daný týmto vzdelávacím programom,
- umožní sa im štúdium väčšieho počtu voliteľných predmetov, ako aj ďalších cudzích jazykov,
- podľa potreby budú navštevovať výchovnú poradkyňu a v mimoriadnych prípadoch budú navštevovať aj špecializované odborné pracoviská (za podmienok výskytu istých anomálií v ich správaní),
- škola môže do tohto odboru štúdia prijať aj žiaka, ktorý úspešne ukončil základnú školu aj v nižšom ako 9. ročníku. Pre týchto žiakov bude vypracovaný individuálny plán vzdelávania a prípravy,
- pre výnimočne športovo nadaných žiakov sa vypracuje individuálny plán štúdia s vymedzením konzultačných hodín,
- vo výučbe týchto žiakov budeme využívať nadštandardné vyučovacie metódy a postupy, budú zapájaní do problémového a projektového vyučovania, umožní sa im práca na vlastných projektoch, vo výnimočných prípadoch môže byť poskytnuté štúdium formou on-line,
- v individuálnych plánoch sa môžu zaviesť aj špeciálne predmety štúdia, prípadne kombinácia viacerých obsahov predmetov,
- škola bude intenzívne spolupracovať najmä s rodičmi tak, že bude organizovať mesačné stretnutia (neformálne) učiteľov vrátane výchovnej poradkyne, žiakov, rodičov a (prípadne) zamestnávateľov počas ktorých budú žiaci prezentovať svoje názory a požiadavky, aby sa mohli operatívne riešiť,
- škola môže umožniť žiakom aj aktívnu spoluprácu s vysokou/vysokými školami. Pre týchto žiakov bude s týmito vzdelávacími inštitúciami intenzívne spolupracovať,
- škola v spolupráci so zamestnávateľmi bude riešiť ich zamestnanecké príležitosti,
- všetci žiaci bez výnimky (aj bežní žiaci) budú dodržiavať školský poriadok.

8 VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV

Spojená škola, Jarmočná 1 v Modrom Kameni považuje vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov za najvýznamnejšiu kategóriu celého procesu. Naším cieľom je poskytovať žiakovi spätnú väzbu, prostredníctvom ktorej získava informácie o tom, ako danú problematiku zvláda, ako dokáže zaobchádzať s tým, čo sa naučil, v čom sa zlepšil a v čom má ešte nedostatky. Hodnotenie žiaka vychádza z jasne stanovených cieľov a konkrétnych kritérií, ktorými sa dá jeho výkon zmerať. Preto neoddeliteľnou súčasťou hodnotenia musí byť aj konkrétne odporúčanie alebo rada, ako má žiak ďalej postupovať, aby svoje nedostatky odstránil. Kontrolu vyučovacieho procesu budeme orientovať na skúšanie a hodnotenie žiakov.

Skúšanie

Skúšaním zisťujeme stupeň dosiahnutých cieľov vyučovacieho procesu a preverujeme výkon žiaka v troch rovinách. Na základe kritérií hodnotenia hodnotíme očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu a preverujeme absolútny výkon žiaka, pričom využívame rôzne metódy a spôsoby: individuálne, skupinové, frontálne skúšanie, priebežné alebo súhrnné skúšanie (po zvládnutí tematického celku alebo na konci klasifikačného

obdobia), ústne alebo písomné skúšanie (písomné práce, cvičenia, didaktické testy, projekty...) Porovnávaním výkonu žiaka s výkonmi ostatných žiakov v triede hodnotíme relatívny výkon žiaka. Treťou rovinou je porovnávanie súčasného výkonu žiaka s výkonom v predchádzajúcom období, čím posudzujeme individuálny pokrok žiaka.

Hodnotenie

Cieľom hodnotenia žiaka v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, a kde má rezervy. Súčasťou hodnotenia sú aj konkrétne odporúčania a rady ako má žiak postupovať, aby odstránil svoje nedostatky, hodnotenie správania a postojov ako aj sebahodnotenie žiakov t. j. ich schopnosť posudzovať vlastný výkon, svoje možnosti a vynaložené úsilie prípadne vlastné rezervy.

Hodnotenie žiakov sa vyjadruje rôznymi formami:

známkou - na základe päť stupňovej klasifikácie,

slovom – zhodnotenie aktuálneho výkonu a porovnanie s predchádzajúcim,

čísлом – hodnotenie vyjadrené percentom (používa sa pri priebežnom hodnotení žiaka, ale aj pri hodnotení na záverečných skúškach).

8.1 Pravidlá hodnotenia žiakov

Naša škola si v rámci hodnotenia výkonov svojich žiakov vypracovala Hodnotiaci štandard pre študijný odbor čašníka, servírka. Definuje súbor kritérií, organizačných a metodických postupov na overenie dosiahnutých výkonových štandardov. Vzťahuje sa na hodnotenie:

Počas štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v učebných osnovách každého vyučovacieho predmetu. Ku každému vzdelávaciemu výstupu vymedzujeme kritériá hodnotenia, učebné zdroje, medzi - predmetové vzťahy a metódy a prostriedky hodnotenia, ktoré sú v súlade s cieľmi vyučovacieho predmetu a jeho výchovnými a vzdelávacími stratégiami. Tým zabezpečíme komplexnosť vedomostí a ich aplikáciu.

Nasledujúce pravidlá sú platné pre celé obdobie vzdelávania žiaka a sú v súlade so spoločenskými výchovnými a vzdelávacími stratégiami na úrovni školy:

- Hodnotenie zameriavame a formulujeme pozitívne.
- Žiak sa hodnotí podľa miery splnenia daných kritérií.
- Znáмка z vyučovacieho predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka.
- Vyučujúci klasifikujú iba prebrané a precvičené učivo; výsledok hodnotenia majú žiaci právo pri ústnom skúšaní dozvedieť sa ihneď.
- Žiak má dostatok času na učenie, precvičovanie a upevnenie učiva.
- Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu získava vyučujúci hlavne: sledovaním výkonov a pripravenosti žiaka na vyučovanie, rôznymi druhmi písomných prác, analýzou výsledkov rôznych činností žiakov, konzultáciami s ostatnými vyučujúcimi a podľa potreby s psychologickými a sociálnymi pracovníkmi.
- Pri klasifikácii používa vyučujúci platnú klasifikačnú stupnicu.
- Výsledky žiakov posudzuje učiteľ objektívne.
- V predmete, v ktorom vyučujú viacerí učitelia, je výsledný stupeň klasifikácie stanovený po vzájomnej dohode.
- Písomné práce sú žiakom oznámené vopred, aby mali dostatok času na prípravu a výsledok hodnotenia sa oznámi žiakom do 14 dní.
- Významným prvkom procesu učenia je práca s chybou.

Žiak je z predmetu skúšaný ústne, písomne alebo prakticky. Žiak by mal byť v priebehu polroka z jedného vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou jedna hodina týždenne vyskúšaný minimálne dvakrát. Z vyučovacieho predmetu s hodinovou dotáciou vyššou ako jedna hodina týždenne by mal byť žiak v priebehu polroka skúšaný minimálne trikrát.

Učiteľ oznámi žiakovi výsledok každého hodnotenia a klasifikácie so zdôvodnením. Po ústnom vyskúšaní oznámi učiteľ výsledok hodnotenia ihneď. Výsledky hodnotenia písomných skúšok, prác aj praktických činností oznámi žiakovi a predloží k nahliadnutiu najneskôr do 14 dní.

Pri hodnotení žiakov počas jeho štúdia jednotlivých predmetov sa podľa povahy predmetu zameriavame predovšetkým na:

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou teoretického zamerania.**

Hodnotíme hlavne ucelenosť, presnosť, trvalosť osvojenia požadovaných poznatkov, kvalitu, rozsah získaných spôsobilostí, schopnosť uplatňovať osvojené poznatky a zručnosti pri riešení teoretických a najmä praktických úloh, pri výklade a hodnotení spoločenských a prírodných javov a zákonitostí. Posudzuje sa kvalita myslenia, jeho logika, samostatnosť a tvorivosť, aktivita v prístupe k činnostiam, záujem o tieto činnosti a vzťah k týmto činnostiam, výstižnosť a odborná jazyková správnosť ústneho a písomného prejavu, kvalita výsledkov činností, osvojené metódy samostatného štúdia.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Uplatnil osvojené poznatky, fakty, pojmy, definície, zákonitostí, vzťahy a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri vysvetľovaní a hodnotení spoločenských a prírodných javov.
- Preukázal kvalitu a rozsah získaných vedomostí vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti.
- Prezentoval kvalitu myslenia, predovšetkým jeho logiku, samostatnosť a tvorivosť.
- Mal aktívny prístup, záujem a vzťah k daným činnostiam.
- Preukázal presný, výstižný, odborný a jazykovo správny ústny a písomný prejav.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.
- Si osvojil účinné metódy a formy štúdia.

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou praktického zamerania.**

Hodnotí sa vzťah k práci, pracovnému kolektívu a praktickým činnostiam, osvojenie praktických zručností a návykov, ovládania účelných spôsobov práce, využívanie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach, aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, kvalita výsledkov činnosti, organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku, dodržiavanie predpisov a bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, starostlivosť o životné prostredie, hospodárne využívanie surovín, materiálov a energie.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Si osvojil praktické zručnosti a návyky a ich využitie.
- Preukázal vzťah k práci, pracovnému kolektívu, pracovným činnostiam, aktivitu, samostatnosť a tvorivosť.
- Preukázal kvalitu výsledkov zadaných činností.

- Zvládol efektívne spôsoby práce a organizáciu vlastnej práce ako aj pracoviska, udržiaval na pracovisku poriadok.
- Dodržiaval predpisy o BOZP a starostlivosť o životné prostredie.
- Hospodárne využíval materiál, energiu, prekonal prekážky v práci.
- Zvládol obsluhu a údržbu laboratórnych zariadení, používaných prístrojov, nástrojov a náradia, prekonal prekážky v práci.

- **Hodnotenie vo vyučovacom predmete s prevahou výchovného zamerania.**

Hodnotíme hlavne tvorivosť a samostatnosť prejavu, osvojenie potrebných vedomostí a zručností, ich tvorivú aplikáciu, poznávanie zákonitostí daných činností a ich uplatňovanie vo vlastnej činnosti, kvalitu prejavu, vzťah žiaka k činnostiam a jeho záujem o tieto činnosti, estetické vnímanie, prístup k umeleckému dielu a estetike spoločnosti, rešpekt k tradíciám, kultúrnemu a historickému dedičstvu našej krajiny, aktívne zapojenie sa do kultúrneho diania a športových akcií.

Pri hodnotení vzdelávacích výstupov sa budú používať nasledovné všeobecné kritériá hodnotenia:

Žiak:

- Preukázal tvorivosť a samostatnosť prejavu.
- Si osvojil potrebné vedomostí, skúseností, činností a ich tvorivú aplikáciu.
- Prezentoval poznatky o zákonitostiach daných činností a uplatnil ich vo vlastnej činnosti.
- Preukázal kvalitu prejavu.
- Preukázal vzťah a záujem o dané činnosti.
- Prezentoval estetické vnímanie, svoj prístup k umeleckému dielu a skomentoval estetické reakcie spoločnosti.

Súčasťou hodnotenia má byť aj **sebahodnotenie** žiakov, ich schopnosť posúdiť svoju vlastnú prácu, vynaložené úsilie, osobné možnosti a rezervy. Seba hodnotenie budeme orientovať na rozvoj kľúčových kompetencií a na očakávané vzdelávacie výstupy v danom vyučovacom predmete.

Sebahodnotenie vzdelávacích výstupov

Žiak má možnosť zamyslieť sa nad svojou prácou, vedomosťami a zručnosťami, ale aj postojmi a vlastnosťami. Zvažuje svoje pozitíva a negatíva, uvažuje nad, kde sa dopustil chýb, aké sú príčiny jeho problémov, ako ich môže odstrániť a ako môže s nimi naďalej pracovať. Učitelia - vyučujúci si pripravujú Hodnotiaci dotazník a kritériá hodnotenia. Týmto spôsobom sa budeme usilovať viesť žiakov k hodnoteniu vlastného pokroku v danom predmete. Žiak touto formou vyjadruje, čo sa za určité obdobie naučil, v čom sa zdokonalil, v čom by sa chcel zlepšiť. Hodnotenie sa realizuje 1 x do roka (4. štvrťrok). Jednotlivé položky dotazníka vypracujú predmetové komisie v spolupráci s výchovnou poradkyňou a/alebo so sociológom. Hodnotenie učiteľ komentuje ústne.

Klasifikácia je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky, čiže zaradenie žiaka alebo jeho výkonu do niektorej výkonnostnej skupiny. Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií.

Stupne prospechu a celkový prospech

Prospech žiaka je v jednotlivých vyučovacích predmetoch klasifikovaný týmito stupňami:

- 1 – výborný
- 2 – chválitebný
- 3 – dobrý
- 4 – dostatočný

5 – nedostatočný

Správanie žiaka je klasifikované týmito stupňami:

- 1 – veľmi dobré
- 2 – uspokojivé
- 3 – menej uspokojivé
- 4 - neuspokojivé

Žiak na konci prvého a druhého polroku je hodnotený takto:

- Prospel s vyznamenaním
- Prospel veľmi dobre
- Prospel
- Neprospel

Žiaka nie je možné klasifikovať v prípade, ak vyučujúci nemá dostatok podkladov na uzatvorenie klasifikácie alebo absencia v danom predmete prekročila 30% celkovej dochádzky. O tejto skutočnosti musí byť informovaný riaditeľ školy. Ak nie je možné žiaka klasifikovať, nedostane vysvedčenie, iba výpis z katalógového listu. O dodatočnej klasifikácii rozhoduje riaditeľ školy v zmysle platnej legislatívy. Maturitná skúška sa môže opakovať v zmysle právnych predpisov.

Ak má žiak alebo jeho zákonný zástupca pochybnosti o správnosti hodnotenia, môže požiadať riaditeľa školy o komisionálne preskúšanie žiaka. Na základe kritérií hodnotenia sa uskutoční preskúšanie žiaka do 3 dní od doručenia jeho žiadosti prípadne v termíne po vzájomnej dohode medzi žiakom a riaditeľom školy.

Opravné skúšky určuje riaditeľ školy v súlade s právnym predpisom.

Komisionálne skúšky prebiehajú v súlade s platnými právnymi predpismi. O povolení vykonať komisionálnu skúšku rozhoduje riaditeľ školy v súlade s platným právnymi predpismi.

Komisionálna skúška sa koná:

1. na základe žiadosti žiaka (resp. zákonného zástupcu)
2. na podnet riaditeľa školy
3. ak žiak nie je klasifikovaný z predmetu
4. ak žiak z predmetu neprospieva (opravné skúšky)
5. pri prestupe z príbuzného učebného odboru (rozdielové skúšky)
6. ak žiak študuje externou formou
7. pri záverečných skúškach (učebné odbory) a maturitných skúškach (študijné odbory)

Riaditeľ školy menuje skúšobnú komisiu – minimálne trojčlennú, ktorá pozostáva:

- z predsedu (spravidla je ním riaditeľ školy alebo ním poverený učiteľ)
- skúšajúceho (spravidla je ním vyučujúci príslušného predmetu alebo majster odborného výcviku)
- prísediaceho (spravidla je ním učiteľ toho istého alebo príbuzného predmetu, prípadne triedny učiteľ)

Žiakovi sa písomnou formou oznámi presný termín konania komisionálnej skúšky, prípadne harmonogram konania skúšok (individuálny študijný plán).

Po dohode žiaka s vyučujúcim predchádzajú komisionálnej skúške konzultácie (minimálny počet konzultácií za klasifikačné obdobie sa stanoví podľa týždennej hodinovej dotácie v predmete napr. pri predmete s rozsahom 2 vyučovacie hodiny týždenne – 2 konzultácie – pri individuálnom študijnom pláne).

Klasifikácia a obsah komisionálnej skúšky sa zapisuje do Protokolu o komisionálnej skúške.

Obsahom komisionálnej skúšky sú minimálne 3 tematické okruhy v súlade so vzdelávacími výstupmi.

Komisionálna skúška môže mať rôznu formu (písomnú, ústnu, praktickú).

Ústnej forme komisionálnej skúšky predchádza 15 - 20 minútová písomná príprava. Doba trvania ústnej odpovede je minimálne 10 – 15 minút.

V príprave písomnej formy komisionálnej skúšky je doba trvania 30 – 45 minút (v závislosti od rozsahu a stupňa náročnosti).

Odpoveď žiaka sa hodnotí 5 stupňovou klasifikáciou. Hodnotenie žiaka vychádza zo všeobecných pravidiel a kritérií hodnotenia a klasifikácie tohto ŠkVP.

Výsledky hodnotenia žiaka pri ústnej forme komisionálnej skúšky oznámi skúšajúci žiakovi v deň konania skúšky, pri písomnej forme komisionálnej skúšky do 7 dní.

Ak sa žiak nedostaví na komisionálnu skúšku bez udania dôvodu do troch dní, je klasifikovaný z predmetu stupňom nedostatočný (v prípade žiaka, ktorý sám požiadal o komisionálne preskúšanie – pôvodne dosiahnutým stupňom prospechu).

Známka z predmetu nezahŕňa hodnotenie správania žiaka. Klasifikáciu správania navrhuje triedny učiteľ a po prerokovaní v pedagogickej rade ju schvaľuje riaditeľ školy. Klasifikácia správania žiaka sa zaznamenáva do katalógového listu (pri zníženej známke zo správania s odôvodnením).

Výchovné opatrenia

Patria sem pochvaly, napomenutie triednym učiteľom, pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy, podmienené vylúčenie zo štúdia, vylúčenie zo štúdia. Akékoľvek výchovné opatrenie musí byť okamžite oznámené v písomnej forme rodičom alebo zákonným zástupcom žiaka. Opatrenie sa zaznamenáva do katalógového listu žiaka. Neuvádza sa na vysvedčení.

Za vzorné správanie a plnenie povinností možno žiakovi udeliť pochvalu alebo ocenenie. Návrhy na udelenie pochvaly alebo ocenenia sa prerokujú v pedagogickej rade. Za menej závažné alebo opakované previnenia voči školskému poriadku možno žiakovi udeliť napomenutie od triedneho učiteľa, pokarhanie triednym učiteľom, pokarhanie riaditeľom školy a za závažné alebo opakované porušenie školského poriadku (ak žiak splnil povinnú školskú dochádzku) podmienené vylúčenie zo štúdia a vylúčenie zo štúdia.

Žiakovi je možné uložiť opatrenia vo výchove po prerokovaní v pedagogickej rade najneskôr do jedného roka odo dňa, keď sa žiak previnenia dopustil.

Za jedno previnenie sa ukladá len jedno opatrenie vo výchove. V prípade podmieneného vylúčenia zo štúdia určí riaditeľ školy skúšobnú lehotu (najdlhšie 1 rok). Ak sa žiak dopustí v tejto lehote ďalšieho závažného previnenia, riaditeľ školy rozhodne o vylúčení žiaka zo štúdia.

Klasifikácia a hodnotenie žiakov so ŠVVP sa robí s prihliadnutím na stupeň poruchy. Vyučujúci rešpektujú odporúčenia psychologických vyšetrení žiaka a uplatňujú ich pri klasifikácii a hodnotení správania žiaka. Vyberajú vhodné a primerané spôsoby hodnotenia vrátane podkladov na hodnotenie. Uplatňujú také formy a spôsoby skúšania, ktoré zodpovedajú schopnostiam žiaka a nemajú negatívny vplyv na ich rozvoj a psychiku. Volia taký druh prejavu, v ktorom má žiak predpoklady preukázať lepšie výkony.

Hodnotenie a klasifikácia žiaka zapojeného do systému duálneho vzdelávania pri výkone odbornej praxe na pracovisku praktického vyučovania u zamestnávateľa

Hodnotenie žiaka sa v rámci vzdelávania vykonáva podľa úrovne dosiahnutých výsledkov:

- slovným hodnotením,
- klasifikáciou,
- kombináciou klasifikácie a slovného hodnotenia.

Prospech žiaka v predmete odborná prax sa klasifikuje týmito stupňami:

- 1 – výborný,
- 2– chváľitebný,
- 3– dobrý,
- 4– dostatočný,
- 5 – nedostatočný

Predmetom hodnotenia je úroveň dosiahnutých vedomostí a zručností v rámci praktického vyučovania podľa platného tematického vzdelávacieho plánu predmetu odborná prax. Hodnotenie a klasifikácia preukázaného výkonu žiaka v predmete odborná prax nemôžu byť znížené na základe správania žiaka.

Vykonáva sa priebežná a súhrnná klasifikácia žiaka. Priebežná klasifikácia sa uplatňuje pri hodnotení čiastkových výsledkov a prejavov žiaka. Súhrnná klasifikácia sa vykonáva na konci každého polroka. Pri hodnotení sa uplatňuje primeraná náročnosť a pedagogický takt voči žiakovi, jeho výkony sa hodnotia komplexne, berie sa do úvahy vynaložené úsilie žiaka a v plnej miere sa rešpektujú jeho ľudské práva. Hodnotenie je motivačný a výchovný prostriedok, ako aj prostriedok pozitívneho podporovania zdravého sebavedomia žiaka.

Žiaka na praktickom vyučovaní môže hodnotiť a klasifikovať iba pedagogický zamestnanec, ktorým je odborný učiteľ, ktorý je zamestnancom zamestnávateľa alebo odborný učiteľ, ktorý je zamestnancom školy.

Inštruktor sa podieľa na hodnotení a klasifikácii žiaka v spolupráci s učiteľom odbornej praxe, ktorý je koordinátorom duálneho vzdelávania a ktorého určil riaditeľ školy. Podklady pre hodnotenie a klasifikáciu žiaka spracováva inštruktor v priebehu praktického vyučovania vo forme hodnotiaceho/záznamového listu žiaka na praktickom vyučovaní v termínoch dohodnutých so školou. Hodnotiaci/záznamový list odovzdáva inštruktor zamestnancovi zodpovednému za praktické vyučovanie na PPV, ktorý ho priebežne odovzdáva v dohodnutých termínoch koordinátorovi duálneho vzdelávania – učiteľovi odbornej praxe určeného riaditeľom školy.

Podklady na hodnotenie a klasifikáciu výsledkov žiaka získava inštruktor najmä týmito metódami, formami a prostriedkami:

- sústavným sledovaním výkonov žiaka a jeho pripravenosti na praktické vyučovanie,
- sledovaním stupňa rozvoja individuálnych osobnostných predpokladov a talentu,
- rôznymi druhmi skúšok (písomné, ústne, grafické, praktické a pod.),
- konzultáciami s ostatnými zamestnancami podieľajúcimi sa na praktickom vyučovaní, rozhovormi so žiakom.

Pri získavaní podkladov pre spoluprácu inštruktora pri hodnotení a klasifikácii žiaka vychádza inštruktor z výsledkov a sledovaní žiaka v oblastiach ako je:

- vzťah k práci a k praktickým činnostiam,
- osvojenie praktických zručností a návykov, zvládnutie účelných spôsobov práce,
- schopnosť spolupracovať pri riešení úloh,
- využitie získaných teoretických vedomostí v praktických činnostiach,
- aktivita, samostatnosť, tvorivosť, iniciatíva v praktických činnostiach, talent,

- kvalita výsledkov činností,
- organizácia vlastnej práce a pracoviska, udržiavanie poriadku na pracovisku,
- dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci, ochrane pred požiarom a starostlivosť o životné prostredie,
- dodržiavanie stanovených termínov,
- hospodárne využívanie materiálov, energie, prekonávanie prekážok v práci,
- obsluha a bežná údržba kancelárskych strojov a zariadení.

Na praktickom vyučovaní sa pri klasifikácii žiaka používajú kritériá uvedené v ďalšej časti pri stupňoch klasifikácie žiaka:

Stupňom 1 – výborný sa žiak klasifikuje, ak sústavne prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Pohotovo, samostatne a tvorivo využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Ovláda zručnosti, spôsobilosti, ktoré požadujú výkonové štandardy, obsahové štandardy, učebné osnovy pre praktickú prípravu. Praktické činnosti vykonáva pohotovo, samostatne uplatňuje získané zručnosti a návyky. Bezpečne ovláda postupy a spôsoby práce, dopúšťa sa len menších chýb, výsledky jeho práce sú bez závažných nedostatkov. Účelne si organizuje vlastnú prácu, udržiava pracovisko v poriadku. Vedome dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a aktívne sa stará o životné prostredie. Hospodárne využíva materiál, energiu. Vzorne obsluhuje a udržiava pracovné pomôcky a kancelárske zariadenia. Aktívne prekonáva vyskytujúce sa prekážky.

Stupňom 2 – chváľitebný sa žiak klasifikuje, ak prejavuje kladný vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Samostatne, ale menej tvorivo a s menšou istotou využíva získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. Praktické činnosti vykonáva samostatne, v postupoch a spôsoboch práce sa nevyskytujú podstatné chyby. Výsledky jeho práce majú drobné nedostatky. Účelne si organizuje vlastnú prácu, pracovisko udržiava v poriadku. Vedome dodržiava predpisy o bezpečnosti ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a stará sa o životné prostredie. Pri hospodárnom využívaní surovín, materiálu a energie robí malé chyby. Pracovné prostriedky obsluhuje a udržiava s drobnými nedostatkami. Prekážky v práci prekonáva s občasnou pomocou inštruktora.

Stupňom 3 – dobrý sa žiak klasifikuje, ak prejavuje vzťah k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu prevažne kladne, s menšími výkyvmi. S pomocou inštruktora uplatňuje získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach sa dopúšťa chýb a pri postupoch a spôsoboch práce potrebuje občasnú pomoc inštruktora. Výsledky práce majú nedostatky. Vlastnú prácu organizuje menej účelne, udržiava pracovisko v poriadku. Dodržiava predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a v malej miere prispieva k tvorbe a ochrane životného prostredia. S pomocou inštruktora je schopný hospodárne využívať suroviny, materiály a energiu. Pri práci s pracovnými prostriedkami a kancelárskym zariadením ho musí častejšie usmerňovať inštruktora. Prekážky v práci prekonáva s častou pomocou inštruktora.

Stupňom 4 – dostatočný sa žiak klasifikuje, ak pracuje bez záujmu a vzťahu k práci, k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu. Získané teoretické poznatky vie pri praktickej činnosti využiť len za sústavnej pomoci inštruktora. V praktických činnostiach, zručnostiach a návykoch sa dopúšťa väčších chýb. Pri voľbe postupov a spôsobov práce sústavne potrebuje pomoc inštruktora. Vo výsledkoch práce má závažné nedostatky. Prácu vie organizovať za sústavnej pomoci inštruktora, menej dbá na poriadok pracoviska, dodržiavanie predpisov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a taktiež o životné prostredie. Porušuje zásady hospodárnosti využívania spotrebného kancelárskeho materiálu. V obsluhu a bežnej údržbe kancelárskych zariadení sa dopúšťa závažných nedostatkov. Prekážky v práci prekonáva len s pomocou inštruktora.

Stupňom 5 – nedostatočný sa žiak klasifikuje, ak neprejavuje záujem o prácu a jeho vzťah k praktickým činnostiam a k pracovnému kolektívu nie je na potrebnej úrovni. Nevie ani s pomocou inštruktora uplatniť získané teoretické poznatky pri praktickej činnosti. V praktických činnostiach,

zručnostiach a návykoch má neakceptovateľné nedostatky. Pracovný postup nezvládne ani s pomocou inštruktora. Výsledky jeho práce sú nedokončené, neúplné, nepresné, nedosahujú ani dolnú hranicu predpísaných ukazovateľov. Prácu na pracovisku si nevie organizovať, nedbá na poriadok pracoviska. Neovláda predpisy o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a ochrane pred požiarom a nedbá na ochranu životného prostredia. Nevyužíva hospodárne spotrebný kancelársky materiál. V obsluhu a bežnej údržbe kancelárskeho zariadenia má vážne nedostatky.

Pri hodnotení a klasifikácii správania žiaka v rámci praktického vyučovania sa zohľadňuje plnenie ustanovení tohto vnútorného poriadku pracoviska praktického vyučovania a ďalších vnútorných predpisov zamestnávateľa a dodržiavanie stanovených pravidiel správania, ľudských práv a práv dieťaťa, dodržiavanie mravných zásad správania sa u zamestnávateľa a na verejnosti počas aktivít súvisiacich so praktickým vyučovaním. Pri klasifikácii správania sa v jednotlivých prípadoch prihliada na zdravotný stav žiaka. Na hodnotení a klasifikácii správania žiaka spolupracuje inštruktor s učiteľom odbornej praxe, ktorého určil riaditeľ školy a ktorý zabezpečuje koordináciu duálneho vzdelávania medzi zamestnávateľom a školou.

Správanie žiaka sa klasifikuje podľa nasledovných kritérií:

Stupňom 1 – veľmi dobré sa žiak klasifikuje, ak dodržiava ustanovenia tohto vnútorného poriadku pracoviska praktického vyučovania a ďalších vnútorných predpisov zamestnávateľa a riadi sa nimi. Dodržiava morálne zásady a pravidlá spolunažívania v kolektíve a vo vzťahu k inštruktovi. Ojedinele sa môže dopustiť menej závažných previnení.

Stupňom 2 – uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v súlade s ustanoveniami tohto vnútorného poriadku pracoviska praktického vyučovania a ďalších vnútorných predpisov zamestnávateľa, morálnymi zásadami a pravidlami spolunažívania vzhľadom k spolužiakom a zamestnancom zamestnávateľa. Žiak sa dopustí závažnejšieho priestupku alebo sa opakovane dopúšťa menej závažných priestupkov voči ustanoveniu tohto vnútorného poriadku pracoviska praktického vyučovania a ďalších vnútorných predpisov zamestnávateľa.

Stupňom 3 – menej uspokojivé sa žiak klasifikuje, ak sa dopustí závažného priestupku voči tomuto vnútornému poriadku pracoviska praktického vyučovania a voči ďalším vnútorným predpisov zamestnávateľa alebo sa aj po udelení druhého stupňa klasifikácie správania dopúšťa závažnejších priestupkov voči morálnym zásadám a pravidlám spolunažívania, porušuje ľudské práva spolužiakov, zamestnancov zamestnávateľa alebo ďalších osôb.

Stupňom 4 – neuspokojivé sa žiak klasifikuje, ak jeho správanie je v rozpore s ustanoveniami tohto vnútorného poriadku pracoviska praktického vyučovania a ďalších vnútorných predpisov zamestnávateľa, s právnymi a etickými normami spoločnosti, výrazne porušuje ľudské práva spolužiakov, zamestnancov zamestnávateľa alebo ďalších osôb. Dopustí sa závažných previnení, ktorými vážne ohrozuje výchovu ostatných žiakov. Zámerne narúša činnosť žiackeho kolektívu a pracovného kolektívu zamestnávateľa.

Ak nemožno žiaka vyskúšať a klasifikovať z predmetu odborná prax v riadnom termíne v prvom polroku, žiak sa za prvý polrok neklasifikuje; riaditeľ školy určí po dohode so zamestnávateľom na jeho vyskúšanie a klasifikovanie náhradný termín a to spravidla tak, aby sa klasifikácia mohla uskutočniť najneskôr do dvoch mesiacov po skončení prvého polroka.

Ak nemožno žiaka vyskúšať a klasifikovať z predmetu odborná prax v riadnom termíne v druhom polroku, žiak je skúšaný aj klasifikovaný za toto obdobie spravidla v poslednom týždni augusta a v dňoch určených riaditeľom školy. Termín klasifikácie určí riaditeľ školy po dohode so zamestnávateľom.

Žiak je skúšaný a klasifikovaný formou komisionálnej skúšky, ktorej termín a obsah určí riaditeľ školy po dohode so zamestnávateľom. Členom skúšobnej komisie, ktorú menuje riaditeľ školy, je aj inštruktor žiaka.

9 SPÔSOB A PODMIENKY PRIEBEHU A UKONČOVANIA VZDELÁVANIA

Po ukončení štúdia hodnotíme všetky očakávané vzdelávacie výstupy, ktoré sú formulované výkonovými štandardmi v kompetenčnom profile absolventa školského vzdelávacieho programu **formou maturitnej skúšky**. Cieľom maturitnej skúšky je overenie vedomostí a zručností v rozsahu učiva určeného učebnými plánmi, učebnými osnovami a vzdelávacími štandardmi ŠVP a úroveň pripravenosti absolventov na ich uplatňovanie sa v povolani a pre uchádzanie o ďalšie vzdelávanie. Maturitná skúška je zásadným vzdelávacím výstupom sumatívneho hodnotenia našich absolventov. Vykonaním MS získajú naši absolventi na jednej strane odbornú kvalifikáciu a kompetenciu vykonávať pracovné činnosti v danom povolaní a na druhej strane majú možnosť ďalšieho vzdelávania na vyššom stupni. Získané maturitné vysvedčenie potvrdzuje v plnom rozsahu dosah ich dosiahnutý stupeň vzdelania a dosiahnuté kompetencie – odbornú kvalifikáciu.

Predmetom maturitnej skúšky je preukázať schopnosti žiakov:

- začleniť nadobudnuté poznatky do systému teoretických a praktických vedomostí, zručností a kompetencií,
- ovládať kompetencie vyplývajúce z výkonových štandardov a schopnosti ich realizovať v pracovnom a mimopracovnom živote,
- aplikovať a tvorivo využívať nadobudnuté vedomosti, zručnosti a kompetencie pri komplexnom riešení úloh a problémov vo vybranej oblasti,
- komunikovať v slovenskom jazyku ako podmienky ďalšej študijnej a pracovnej mobility,

Maturitná skúška sa skladá zo 4 predmetov: slovenský jazyk a literatúra, cudzí jazyk, teoretická časť odbornej zložky, praktická časť odbornej zložky. Žiak si zvolí súčasne maximálne dva dobrovoľné maturitné predmety v zmysle platnej legislatívy o ukončovaní štúdia na stredných školách.

Cieľom odbornej zložky je overenie vedomostí a zručností v rozsahu učiva odborných vyučovacích predmetov určených vzdelávacími štandardmi. Maturitná skúška z jednotlivých predmetov môže pozostávať z:

- externej časti,
- internej časti.

Súčasťou internej časti maturitnej skúšky je aj teoretická časť odbornej zložky a praktická časť odbornej zložky. Teoretická časť odbornej zložky je celoodborová, komplexná, nie predmetová a jej cieľom je overiť úroveň teoretických vedomostí a poznatkov. Praktická časť odbornej zložky overuje úroveň osvojených zručností žiakov a ich schopnosť aplikovať teoretické poznatky pri riešení konkrétnych praktických úloh komplexného charakteru.

Žiak môže konať ústnu formu internej časti maturitnej skúšky, ak úspešne ukončil posledný ročník vzdelávacieho programu daného študijného odboru.

Témy a zadania maturitnej skúšky

Témy a zadania MS pripravujú predmetové komisie. Ich príprava sa bude riadiť platnými predpismi o maturitnej skúške. Pri MS sledujeme nielen schopnosť žiaka využívať medzipredmetové vzťahy vo všeobecnej a odbornej zložke vzdelávania, ale aj úroveň jeho ústneho prejavu, a to z jazykovej stránky a stránky správneho uplatňovania odbornej terminológie na základe **kriteriálneho hodnotenia výkonov**.

Bude formulovaná v podobe konkrétnej úlohy/činnosti. Má svoju profilovú a aplikačnú časť. Profilová časť témy MS sa orientuje na stanovenie prioritných výkonov, ktoré sú určené v rámci profilových predmetov. Aplikačná časť MS uvádza všetky dôležité väzby a súvislosti, ktoré dopĺňajú profilovú časť. Každá profilová a aplikačná časť MS má svoje podtémy a úlohy, ktoré sú koncipované tak, aby absolvent mal možnosť v plnom rozsahu pochopiť komplexnosť témy a preukázať naplnenie všetkých výkonov v rámci danej témy. Naša škola bude uplatňovať pri tvorbe tém a zadaní na maturitnú skúšku nasledujúce pravidlá:

Každá téma a zadanie má:

- vychádzať z výkonových štandardov kompetenčného profilu absolventa študijného odboru,
- uplatňovať hľadisko akumulácie vedomostí viacerých odborných predmetov obsahovo príbuzných,
- vychádzať z rozsiahlejších tematických celkov viacerých odborných predmetov (komplexnosť obsahu vzdelávania),
- umožniť a podporiť využitie všetkých podporných učebných zdrojov (pomôcky, písomné materiály, informácie a údaje, atď.) pre splnenie danej témy,
- umožniť preverenie schopnosti žiaka využívať vedomosti a intelektuálne schopnosti získané počas štúdia na posúdenie konkrétneho odborného problému, ktorý je daný v téme MS,
- dodržiavať pravidlo zrozumiteľnosti, konzistentnosti a komplexnosti tak, aby náročnosť, vecný a časový rozsah tém boli pre žiaka optimálne, primerané a zvládnuteľné na danom stupni vzdelania,
- svoje podtémy a ich formulácia musí byť jasná, jednoznačná, v logickom slede od riešenia jednoduchého problému k zložitejšiemu javu v závislosti od problému alebo situácie, ktoré sa majú v téme MS riešiť. Podtémy sú aplikačného charakteru a dopĺňajú informácie, ktoré žiak v priebehu štúdia odborných a všeobecno-vzdelávacích predmetov daného študijného odboru získal.

Tvorba tém pre praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky:

- a) praktická realizácia a predvedenie komplexnej úlohy – V tejto forme praktickej skúšky žiak aplikuje teoretické vedomosti a zručnosti získaných praktickými zložkami výučby podľa odboru.

V priebehu maturitných skúšok je potrebné dodržiavať:

- Objektívnosť,
- Spravodlivosť skúšania,
- Rovnaké podmienky skúšania pre žiakov,
- Validitu a reliabilitu prostriedkov hodnotenia.

V priebehu odbornej zložky maturitnej skúšky sa v teoretickej časti uplatňuje ústna metóda skúšania a v praktickej časti praktické skúšanie, kde žiaci vykonávajú praktickú činnosť v jednej z určených foriem maturitnej skúšky.

Žiak má pri maturitnej skúške preukázať nielen reprodukčné a pamäťové schopnosti, ale aj pochopenie hlavných problémov v širších súvislostiach, schopnosť logicky myslieť a aplikovať osvojené vedomosti a schopnosti pri riešení praktických príkladov, pričom komisia pri návrhu stupňa klasifikácie prihliada najmä:

- pri ústnych skúškach, ktoré sa uskutočňujú predovšetkým formou rozhovoru členov komisie so žiakom, k úrovni jeho myslenia, schopnosti aplikácie, vecnosti a správnosti obhajoby navrhovaných riešení a samostatnosti prejavu,
- pri praktickej skúške, k úrovni a spôsobu riešenia témy, k technickej úrovni práce, organizačným schopnostiam, tvorivej invencii žiaka, kvalite činností a ich výsledku, správnosti rozhodnutia, voľby pracovného postupu, pracovných metód, dodržiavania výrobných a technických noriem, usporiadania pracoviska, pracovno-estetickému riešeniu, spoločenskému vystupovaniu a dodržiavaniu zásad bezpečnosti pri práci.

Metóda skúšania by mala pozostávať z troch fáz:

- 1) **Predskúšobná etapa** – je súčasťou prípravy učiteľa na maturitné skúšky
- 2) **Skúšobná etapa** – je potrebné dodržiavať
  - objektívnosť,
  - spravodlivosť skúšania a hodnotenia,
  - rovnaké podmienky skúšania pre žiakov,
  - hodnotenie nielen číslom (známkou), ale aj slovne.
- 3) **Poskúšobná etapa** – učiteľ by mal
  - zistiť validitu a reliabilitu prostriedkov hodnotenia,

- zabezpečiť spätnú väzbu od žiakov na efektívnosť a správnosť vybranej metódy skúšania.

Výber metódy hodnotenia bude závisieť na tom, ako bude každá z nich vhodná na overenie konkrétnych zručností, vedomostí a postojov, ktoré sú špecifické v kľúčových cieľoch. Či je alebo nie je vybraná metóda hodnotenia vhodná pre vzdelávací cieľ závisí od toho:

- ako by mala byť požadovaná činnosť preukázaná,
- aké sú podmienky, v ktorých má daná činnosť prebiehať,
- aké sú výkonové štandardy, podľa ktorých by sa mala daná činnosť vykonať.

Tieto tri základné zložky – činnosť/výkon/úloha, podmienky a výkonové štandardy stanoveného cieľa budú ovplyvňovať výber metódy hodnotenia. Keď sa prispôbia formy a prostriedky hodnotenia, treba pamätať na konkrétne charakterizovanie každej metódy hodnotenia.

Hodnotenie vzdelávacích výstupov bude založené na kritériách hodnotenia. Vymedzenie prostriedkov a postupov hodnotenia bude spracované ku každej téme. Konkretizácia tém vrátane špecifických kritérií hodnotenia, prostriedkov a postupov hodnotenia ako aj organizačné a metodické pokyny budú spracované v priebehu posledného ročníka štúdia a budú osobitným dokumentom školy, ktorý bude dopĺňať náš školský vzdelávací program. Jeho súčasťou bude aj Záznam o výkone absolventa (nie skupinový).

KRITÉRIÁ PRE TEORETICKÚ ČASŤ ODBORNEJ ZLOŽKY:

1. porozumenie téme,
2. správne využívanie odbornej terminológie,
3. vecnosť, správnosť a komplexnosť odpovede,
4. samostatnosť prejavu,
5. schopnosť praktickej aplikácie poznatkov,
6. výraznosť a istota prezentácie,
7. zmysluplné využívanie nevyhnutných pomôcok a prostriedkov pri odpovedi,
8. schopnosť predniesť vlastné riešenie.

KRITÉRIÁ PRE PRAKTICKÚ ČASŤ ODBORNEJ ZLOŽKY:

1. pochopenie úlohy,
2. správne používanie odbornej terminológie,
3. schopnosť teoretickej aplikácie pri praktickom predvedení úlohy,
4. samostatnosť pri práci,
5. správna a efektívna voľba metód pri postupe práce,
6. správny výber pracovných prostriedkov, strojov, zariadení, materiálov...,
7. efektívna organizácia práce na pracovisku,
8. dodržiavanie noriem, hygieny a BOZP,
9. uplatňovanie zásad ochrany životného prostredia,
10. kvalitný výsledok práce.

Klasifikácia vzdelávacích výstupov maturitnej skúšky z odbornej zložky vzdelávania

Klasifikácia odbornej zložky maturitnej skúšky vychádza z Metodической príručky pre prípravu a realizáciu teoretickej a praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky na stredných školách, ktorú vydal Štátny inštitút odborného vzdelávania v Bratislave.

Vymedzenie klasifikačných stupňov sa opiera o hodnotenie podľa výkonových kritérií:

- **Stupeň 1 – výborný:** Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, chápe vzťahy medzi nimi. Samostatne a tvorivo uplatňuje vedomosti a zručnosti pri riešení odborných teoretických problémov, výklade hodnotení javov a zákonitostí, myslí logicky správne, zreteľne sa u neho

prejavuje tvorivosť, jeho ústny a písomný prejav je správny, presný a výstižný. Výsledky jeho činnosti sú kvalitné.

- **Stupeň 2 – chváľitebný:** Žiak ovláda poznatky, fakty, pojmy, definície a zákonitosti, pohotovo vykonáva požadované intelektuálne a motorické činnosti, s menšími podnetmi učiteľa uplatňuje vedomosti a zručnosti pri riešení teoretických a praktických úloh, pri výklade, hodnotení javov a zákonitostí. Myslí správne, uplatňuje logiku a tvorivosť. Ústny a písomný prejav máva menšie nedostatky v správnosti a presnosti. Kvalita výsledkov činnosti je z pravidla bez podstatných nedostatkov.
- **Stupeň 3 – dobrý:** Žiak má v celistvosti, presnosti a úplnosti osvojenia poznatkov, faktov, pojmov, definícií nepodstatné medzery, pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností sa prejavujú menšie nedostatky. Podstatnejšie nedostatky a chyby sa s pomocou učiteľa dajú korigovať. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností, pri riešení teoretických a praktických úloh sa dopúšťa chýb. Uplatňuje poznatky, hodnotí javy a zákonitosti podľa podnetov učiteľa, nie je vždy tvorivý. V ústnom a písomnom prejave má nedostatky.
- **Stupeň 4 – dostatočný:** Žiak má v celistvosti a úplnosti osvojenia požadovaných vedomostí závažné medzery. Pri vykonávaní požadovaných intelektuálnych a motorických činností je málo pohotovú a má väčšie medzery v osvojených vedomostiach a zručnostiach pri riešení teoretických a praktických úloh, využívanie vedomostí na výklad a hodnotenie javov je nesamostatné. V logickom myslení má závažné chyby a myslenie nie je tvorivé. Jeho ústny a písomný prejav má vážne nedostatky v presnosti a výstižnosti. V kvalite výsledkov jeho činnosti a v grafickom prejave sa prejavujú vážne nedostatky. Závažné nedostatky a chyby vie s pomocou učiteľa slabo korigovať.
- **Stupeň 5 – nedostatočný:** Žiak si neosvojil vedomosti celistvo, presne a úplne, má značné medzery. Jeho zručnosť vykonávať požadované intelektuálne a motorické činnosti má podstatné nedostatky. V uplatňovaní osvojených vedomostí a zručností, pri riešení teoretických a praktických úloh sa vyskytujú veľmi závažné chyby. Pri výklade a hodnotení javov a zákonitostí nevie spoľahlivo reagovať ani na podnet učiteľa. Neprejavuje samostatnosť v myslení, v písomnom a ústnom prejave má závažné nedostatky, jeho grafický prejav je na nízkej úrovni. Závažné nedostatky a chyby nevie odstrániť ani s pomocou učiteľa.

Klasifikácia žiaka v odbornej zložke maturitnej skúšky je výsledkom komplexného hodnotenia vedomostí, zručností a návykov žiaka. Základom na pridelenie klasifikačného stupňa sú známky. Výsledným hodnotením je vážený aritmetický priemer, pričom sa zohľadňujú aj študijné výsledky počas 4 rokov.

Jednotlivé váhy sú určené nasledovne:	Porozumenie téme	- 1
	Správna odborná terminológia	- 1
	Samostatnosť prejavu	- 1
	Správnosť a vecnosť odpovede	- 2
	Komplexnosť témy	- 1

Materiálne a priestorové podmienky pre vykonanie maturitnej skúšky

Budú konkretizované v rámci prípravy tém a zadaní pre maturitné skúšky. Budú v súlade so štandardom, ktorý predpisuje ŠVP a doplnený podľa podmienok a špecifik študijného odboru.

Praktická časť odbornej zložky maturitnej skúšky – žiaci zapojení do systému duálneho vzdelávania

Praktickou časťou odbornej zložky maturitnej skúšky sa overujú zručnosti a schopnosti žiaka v zadanej téme formou praktickej úlohy, ktorá môže byť ako cvičná úloha alebo produktívna (podniková) úloha.

Parametre praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky:

Pre praktickú úlohu sa vyberie jedna z nasledovných foriem:

- praktická realizácia a predvedenie komplexnej skúšobnej úlohy,
- predvedenie a obhajoba projektu,
- obhajoba úspešnej súťažnej práce.

Formu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky určí pre žiaka zamestnávateľ po dohode so školou. Na praktickú časť odbornej zložky maturitnej skúšky sa určia témy podľa náročnosti a špecifik odboru vzdelávania. Určí sa 1 až 15 tém, ktoré zahŕňajú charakteristické činnosti, na ktorých výkon sa žiaci pripravujú. Téma praktickej úlohy musí vychádzať z potrieb praxe zamestnávateľa, profilu absolventa a možností zamestnávateľa.

Čas trvania praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky:

- formou praktickej realizácie a predvedením komplexnej skúšobnej úlohy čas trvania je najmenej 5 hodín a najviac 10 hodín, pričom do celkovej dĺžky sa započítava aj prestávka v rozsahu do 30 minút,
- formou predvedenia a obhajoby projektu (úspešnej súťažnej práce) ich predvedenie a obhajoba pred skúšobnou komisiou trvá 30 minút. Pri spracovaní projektu môže byť prípravná fáza (zadanie úlohy, získavanie informácií, podkladových materiálov, príprava prezentácie, konzultácia s inštruktorom a pod.), ktorá trvá min. 6 mesiacov pred riadnou maturitnou skúškou.

Pri konaní praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky sa za jednu hodinu praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky považuje čas 60 minút. Pri výkone praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky je povolená pomoc žiakovi, ak si to vyžaduje náročnosť a postupnosť skúšanej činnosti (napr. spolupráca v bežnej prevádzke) v závislosti od prevádzkového procesu zamestnávateľa.

Žiak v praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky preukazuje, že je spôsobilý:

- praktickú úlohu analyzovať, vyhodnotiť a vybrať postup spracovania úloh z technologického, hospodárneho, bezpečnostného a ekologického pohľadu,
- naplánovať fázy realizácie úlohy, určiť čiastkové úlohy, zostaviť podklady k plánovaniu spracovania úlohy, - orientovať sa v právnych predpisoch,
- zaobstarať si informácie a analyzovať ich,
- zohľadniť možnosti využitia aplikačných softvérov pri riešení zadaných úloh,
- výstupné zostavy a dokumenty previesť do tlačenej formy,
- dodržiavať zásady a pravidlá normalizovaných úprav podnikových písomností v podnikovom vizuáli,
- dodržiavať predpisy súvisiace s podnikovou obchodnou činnosťou a podnikovým kódexom,
- dodržiavať interné predpisy a štandardy pracovných postupov a procesov, predpisy bezpečnosti práce a hygieny práce, ochrany životného prostredia,
- využívať moderné technológie a informačné systémy pri riešení zadaných úloh,
- používať odbornú terminológiu pri komunikácii v písomnom a ústnom kontakte,
- odovzdať dokumentáciu k práci, pri projektoch/experimentoch/odborných súťažných prácach odovzdať prácu v 3 exemplároch v tlačenej verzii a 1 x na externých nosičoch v elektronickej verzii.

Skúšobná úloha sa má rozložiť na pracovné úlohy pri zohľadnení bezpečnostných opatrení a predpisov na ochranu bezpečnosti a zdravia pri práci, na ochranu životného prostredia a na kontrolu a riadenie kvality výstupov. Príklady okruhov jednotlivých úloh, ktoré musí praktická časť skúšky zahŕňať:

Praktická realizácia a predvedenie komplexnej skúšobnej úlohy:

- analýza zadanej úlohy,
- vyhodnotenie a voľba postupov spracovania čiastkových úloh,

- stanovenie postupnosti pracovných krokov, pracovných prostriedkov a metód z technického, ekonomického, bezpečnostného a ekologického hľadiska,
- práce s informačnými a komunikačnými technológiami,
- kontrola a riadenie kvality výstupov práce podnikovej resp. klientskej dokumentácie.

Predvedenie a obhajoba vlastného projektu:

- teoretické východiská,
- získavanie informácií, ich analyzovanie a vyhodnocovanie,
- návrh riešenia, postupov,
- ekonomické vyhodnotenie efektívnosti,
- odporúčania pre zamestnávateľa.

Obhajoba úspešnej súťažnej práce:

Prezentácia a obhajoba úspešných súťažných prác, ktoré sa umiestnili na 1. až 3. mieste v krajskom kole alebo na 1. až 5 mieste v celoštátnom kole odbornej súťaže žiakov stredných škôl v SR registrovanej MŠVVaŠ SR, pod odborným vedením hlavného inštruktora, inštruktora, resp. učiteľa odbornej praxe.

Jednotlivé pracovné úlohy musia byť pri realizácii skúšobnej práce ručne alebo počítačovo zaznamenané. Skúšobná komisia môže dať skúšanému pri zadaní úlohy k dispozícii príslušné podklady pre skúšobnú prácu ako aj pre evidenciu jednotlivých postupov a pod.

V rámci skúšobnej práce musia byť preukázané predovšetkým vykonané činnosti:

- aplikovanie nadobudnutých vedomostí a zručností,
- aktívne využívanie výpočtovej techniky a aplikačného softvéru,
- kultivovaná a odborná komunikácia v písomnom, resp. ústnom kontakte,
- orientácia v právnych predpisoch,
- ovládanie profesijnej etikety, orientácia na zákazníka,
- prezentácia práce, návrhy na zlepšenie,
- iné.

Na hodnotenie skúšobnej práce sú smerodajné nasledovné kritériá:

Obsahová správnosť a úplnosť: odborná úroveň, grafická úroveň.

Znalosť a vhodnosť výberu dostupných nástrojov, pomôcok (ekonomický softvér, aplikačné programy, interné dokumenty podniku).

Prezentačné schopnosti/vyjadrovanie sa.

Voľba efektívnych postupov.

Využitelnosť výsledkov v praxi, tzn. práca musí prinášať reálny úžitok pre zamestnávateľa/zákazníka.

Aktívne používanie odbornej terminológie

Dodržiavanie zásad bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, opatrení na ochranu životného prostredia a hygienických opatrení.

10 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy

(je súčasťou Pracovného poriadku školy)

Je účinným nástrojom zabezpečenia harmonickej organizácie celého výchovno-vzdelávacieho procesu a ďalších školských aktivít. Pedagogickí zamestnanci našej školy sú hodnotení v súlade s § 52 ods. 1 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Vnútorý systém kontroly sa zameriava hlavne na celkový priebeh výchovno-vzdelávacej činnosti na škole, na tvorbu školských vzdelávacích programov, na dodržiavanie plnenia plánov predmetových komisií, na zabezpečenie vyučovania didaktickou technikou a ostatným materiálno-technickým vybavením, na hodnotenie žiakov počas vyučovacej hodiny s uplatnením sebahodnotenia žiaka, na vystupovanie a rečovú kultúru vyučujúcich, na uplatňovanie didaktických zásad, na mimoškolskú

činnosť učiteľov, ale aj na kontrolnú činnosť výchovnej poradkyne, činnosť hospodárky, ekonómky, školníčky upratovačiek a údržbára.

Na hodnotenie pedagogických zamestnancov školy používame tieto metódy:

- Pozorovanie (hospitácie).
- Rozhovor.
- Výsledky žiakov, ktorých učiteľ vyučuje (prospech, žiacke súťaže a pod).
- Hodnotenie výsledkov pedagogických zamestnancov v oblasti ďalšieho vzdelávania, tvorby učebných pomôcok, mimoškolskej činnosti a pod.
- Hodnotenie pedagogických a odborných zamestnancov manažmentom školy so zameraním na pracovný výkon a pracovné správanie.
- Hodnotenie učiteľov žiakmi.